



Emajlirca

Izdaja Tovarna emajlirane posode vsako drugo soboto. Urejuje uredniški odbor: dr. Zupančič Franc, Emil Jejčič, Metka Rozman, ing. Danilo Fajš, Tone Ivanič, Ivan Goštnik in Vlado Smeh. Glavni in odgovorni urednik Vlado Smeh. Uredništvo Celje, telefon 39-21. Interna št. 207. Rokopisov in slik ne vračamo. Časnik izhaja v nakladi 3.500 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Tisk in klišaji CP »Celjski tisk« v Celju.

LETO VIII. ŠTEV. 15

Celje, 21. novembra 1964

Glasilo delavskega kolektiva Tovarne emajlirane posode

START V IZOBRAŽEVANJU KOMUNISTOV

Skrajšani delovni čas na secirni mizi

Predavanje Albina Lesjaka o 42-urnem tedniku je bilo prvo iz ciklusa predavanj, ki jih je namenil komunistom tovarniški komite ZK. Drugo predavanje, ki bo 24. novembra, bo zajelo dogajanja, ki so poslednji čas razburkala svetovno javnost.

Navzlic temu, da smo o prehodu na 42-urni tednik razpravljali pred meseci že na vseh forumih in navkljub dejstvu, da so proizvajalci seznanjeni s pogoji, ki bodo omogočili prehod na skrajšan delovni čas, se je posebna komisija tovarniškega komiteja odločila za uvodno predavanje s prav to temo. To je potrditev slutnje, da je čutili upadanje nekaterih činiteljev, ki so odločujoči za prehod na skrajšan delovni čas.

Albin Lesjak je tolmačil del za-

jetnega elaborata, ki ga je izdelala komisija in katerega je na osnovi predlogov in dopolnil stalno izboljševala in dopolnjevala. Omenil je rezultate ankete, pri kateri se je nad 80 odstotkov anketirancev zavezalo izboljšati disciplino in odpraviti nekatere druge povzročitelje manjše proizvodnosti. Hkrati se je tudi 88 odstotkov anketirancev izreklo za prosto soboto. Tovarš Lesjak je poudaril, da so se predvidevanja komisije za prehod na skrajšani delovni čas uresniči-

la, saj smo doslej redno izpolnjevali planske obveznosti, kar je nedvomno zasluga celega kolektiva. Z mesecem septembrom bi morali preiti na drugo prosto soboto. Ker je bilo prav tedaj treba zastran podražitve povečati osebne dohodke, je kolektiv izrekel željo, da se s prehodom na drugo prosto soboto še počaka, na račun tega pa povečajo osebni dohodki.

V nadaljevanju predavanja je predavatelj omenil težak položaj celotnega jugoslovanskega gospodarstva zaradi pomanjkanja surovin in energijskih virov. Neljuba situacija je prizadejala občutno škodo tudi našemu kolektivu, ki se je v mesecu oktobru bojeval še z

nekaterimi nepredvidenimi zastoji zaradi okvar strojev in naprav in pa s posledicami poplave. Rezultat teh nevesčnosti je neizpolnjen plan v mesecu oktobru. Razlika med planirano in realizirano količinsko proizvodnjo je nastala tudi zastran tega, ker smo ob pomanjkanju surovin preusmerili proizvodnjo na izdelke, ki potrebujejo manj materiala in so zato tudi lažji.

K tem objektivnim razlogom pa velja prišteti še upadanje discipline kot docela subjektiven faktor. Na zahtevo komisije je bilo izvedeno šestdnevno merjenje porabe električnega toka. Ta test, čeravno ne povsem točen, vendarle dokazuje, da disciplina po prenehanju kampanjske akcije za prehod na skrajšan delovni čas konstantno upada. Zlasti velja to za čas po trinajsti uri in v zadnjih urah dela drugih izmen.

Po predavanju je bila živahna razprava, v kateri so člani Zveze načeli marsikatero novo, pa tudi staro vprašanje. Govora je bilo o vplivu izvoza na dohodek, o kopičenju nedokončane proizvodnje, o vzklajanju proizvodnje med surovinskimi obratom in emajlirnico, o potrebnih nadurah pri proizvodnih »ozkih grlih«, o potrebi izdelati dnevno vsaj 90 ton kot pripravo na izpolnjevanje planskih obveznosti v prihodnjem letu, o različnih vplivih na mesečni razrez plana in drugo.

Že 24. novembra bo drugo predavanje, ki bo zajelo volitve v ZDA, spremembe v vodstvu ZSSR, Kairsko konferenco in vlogo Kitajske v mednarodnih odnosih. Poudariti velja, da so na vsa predavanja vabljeni vsi člani kolektiva, medtem ko je za komuniste obisk obvezen.

SPREMEMBE V DELITVI OSEBNIH DOHODKOV

UPRAVNI ODBOR JE NA SVOJI SEJI DNE 13. NOVEMBRA 1964 RAZPRAVLJAL O PREDLOGU ZA NOVE OBRAČUNSKE OSNOVE IN O PREHODU NA ČASOVNE NORME. RAZPRAVA JE BILA ZELO RAZGIBANA. KER JE BILO UGOTOVLJENO, DA LAHKO OD NAKAZANIH SPREMENB PRIČAKUJEMO VSI KORISTI, JE UPRAVNI ODBOR SPREJEL SKLEP, DA JE OMENJENE PREDLOGE TREBA DOBRO PRESTUDIRATI IN NAJ ODBOR ZA POLITIKO OSEBNIH DOHODKOV PREDLAGA UPRAVNEMU ODBORU KONKRETNE UKREPE ZA PREHOD NA NOVE OBRAČUNSKE OSNOVE IN ZA PREHOD NA ČASOVNE NORME.

Hkrati je bilo sklenjeno, da gre tu za zelo važne spremembe v naši politiki nagrajevanja in za ukrepe, ki vodijo k boljši organizaciji, zato naj daje pripombe sleherni član

kolektiva, da ne bi bilo nekaj sklenjeno v centru, večina članov kolektiva pa ne bi bila seznanjena za kaj gre.

Zato v Emajlircu objavljamo

gradivo, ki je o njem razpravljaj upravni odbor. Želimo, da o njem razpravljajo zbori proizvajalcev in da dajejo pripombe o nakazani problematiki odboru za politiko delitve osebnih dohodkov (ki je organ centralnega delavskega sveta). Te predloge in pripombe bo zbiral sekretar za delavsko samoupravljanje v sobi 7. Preden bo odbor za politiko delitve osebnih dohodkov izdelal dokončen predlog za upravni odbor, bo upošteval vse predloge in pripombe.

(Nadaljevanje na 2. strani)



Spremembe v delitvi osebnih dohodkov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Naslednja dva sestavka nista dokončen predlog, ker bo tega šele sestavil odbor za politiko delitve osebnih dohodkov. Predstavljata samo gradivo, ki bo o njem razpravljala odbor. Vsak predlog in pripomba k temu gradivu bomo z veseljem upoštevali.

NOVE OBRAČUNSKÉ OSNOVE

Imamo veliko obračunskih osnov, ki so različne. V tem sestavku je prikazano, kakšne posledice ima to za nas in kaj se da tu narediti, da to stanje izboljšamo.

Veliko število obračunskih osnov negativno vpliva na našo notranjo organizacijo. Ne samo, da se zgublja veliko časa pri obračunu osebnih dohodkov, ampak ima to veliko število obračunskih osnov še slabše posledice pri ugotavljanju norm in računanju cenikov za ekonomske enote. Danes traja preračunavanje cenikov na nove osnove čez leto dni, tako da nekateri že prej zastarijo, preden so gotovi. Tudi analize osebnih dohodkov so mnogo zahtevnejše in včasih zaradi te množice obračunskih osnov praktično neizvedljive. Mnoga naprednejša podjetja imajo samo 10 do 15 grup (obračunskih osnov), mi pa 65 različnih grup.

Danes so razlike med dvema sosednjima obračunskima osnovama tako minimalne, da razlik skoraj ni, pri izračunavanju jih je pa treba vseeno upoštevati. Pri tako minimalnih razlikah je tudi težko zagovarjati, katere so praktično tiste bistvene razlike med dvema delovnimi mestoma, da mora biti eno delovno mesto za 2 din višje ocenjeno kot drugo.

Prehod na nove obračunske osnove je izveden tako, da se le-te vsem povišajo, kot je to prikazano v priloženi tabeli. Taka poenostavitev bo pomenila veliko olajšanje pri mesečnem obračunu osebnih dohodkov, še večje olajšanje bo pa pri izračunu cenikov za ugotavljanje mase osebnih dohodkov.

Taka grupacija obračunskih osnov je obenem veliko olajšanje za prehod na časovne norme. Če pa že vemo, da nam bodo prav časovne norme veliko pripomogle pri izboljšavi naše notranje organizacije (ker bomo imeli tehnične osnove za sinhronizacijo našega dela), potem od prehoda na nove obračunske osnove lahko pričakujemo koristi vsi.

Ker bo prehod na nove obračunske osnove povezan s povišanjem osebnih dohodkov v naši tovarni, ne bo nihče ob normalnem delu in delovnem času padel pod višino dosedanjega osebnega dohodka. Morda bo najtežje prekiniti z dolgoletno tradicijo, »jaz sem vedno dobil nekaj din več na uro kot sosed«, a komur je za napredek tovarne, ta se bo lahko tudi z novimi obračunskimi osnovami sprijaznil. Če nam taka poenostavitev omogoča tehnično izpopolnjevanje, potem lahko v bodoče pričakujemo vsi skupaj tudi boljše ekonomske rezultate.

Ta tabela je samo primer nove obračunske osnove:

NOVO			STARO	
Grupa	Obračunska osnova	Sedanjí rang	Sedanje obrač. osn. od — do	Razl. med. najv./najniž.
1	125	1—5	95—101	6
2	135	6—9	104—109	6
3	145	10—13	111—115	4
4	155	14—16	117—122	5
5	165	17—21	125—131	6
6	175	22—25	133—139	6
7	185	26—30	140—145	5
8	195	31—33	148—154	6
9	205	34—37	156—163	7
10	215	38—39	166—169	3
11	230	40—43	171—180	9
12	245	44—47	188—196	8
13	265	48—49	203—210	7
14	285	50—52	218—226	8
15	305	53—54	233—240	7
16	325	55—56	249—256	7
17	350	57—57	271—271	—
18	375	58—59	287—291	4
19	400	60—60	302—302	—
20	430	61—61	324—324	—

Praktično pomeni to povišanje obračunskih osnov sledeče: poviša se osnovna plača (ki se izračuna tako, da se pomnožijo delovne ure v enem mesecu z obračunsko osnovo. In ker bo obračunska osnova višja, bo tudi osnovna plača višja). Zmanjšal se bo pa variabilni del ali konkretno pri nas individualni presežek nad osnovo.

Primer: Nekdo ima obračunsko osnovo 101 din in je delal mesečno 200 ur. Osnovna plača mu znes 20.200 din. Ker je ta delal po normi, je zaslužil 28.000 din. Individualni presežek mu znes torej 28.000 — 20.200 = 7.800 din.

Novo: Obračunska osnova 125 din (prej 101) mesečno 200 ur. Osnovna plača 200 × 125 = 25.000 din. Človek je delal po normi tako kot do zdaj in je zaslužil 28.000 din. Individualni presežek znes 28.000 manj 25.000 = 3.000 din. Skupno spet dobi enako kot prej. Katera delovna mesta (obračunske osnove) naj pridejo v eno grupo, to naj predlaga odbor za osebne dohodke (ki je organ Centralnega delavskega sveta), kot enakopraven član pa naj sodeluje tovariš Lesjak, Zapušek in Panza. Predlog gre na upravni odbor in na

razobešenje preden o njem razpravlja centralni delavski svet.

Možen je tudi drugi način grupiranja, npr. vsi od 90 do 100 v eno grupo, vsi od 101 do 110 v drugo, vsi od 111 do 120 v tretjo, itd. vendar bi taka matematična logika lahko zarisala meje med grupami tam, kjer jih ljudje kot živi faktor sploh ne priznavajo.

Predlagam še, naj upravni odbor sprejme načelni sklep, da vseh grup ne bi bilo več kot 20.

In drugo, najnižja grupa naj bi imela osnovo 125 din, tako da bo naša najnižja osnovna plača znašala za 200 ur 25.000 din.

Za lažjo odločitev upravnega odbora navajam naslednje izračune:

Obračunska osnova din	Ure	Osnovna mesečna plača	Indeks
95	200	19.000	100
100	200	20.000	105
110	200	22.000	116
120	200	24.000	126
125	200	25.000	131,58
130	200	26.000	137

Ta prehod na skrčitev grup in na povišanje obračunskih osnov je izvedljiv takoj, čim centralni delavski svet potrdi nove grupe. Računovodstvo popravi na plačnih listah obračunske osnove, KSS pa lahko postopoma v določenem času izda nove odločbe.

Prehod na časovne norme

Če hočemo hitreje napredovati, potem je nujno, da zboljšamo organizacijo dela. Sem pa spada boljše izkoriščanje delovnega časa, naših strojev in hitrejšo kroženje materiala. Kakšno vlogo imajo tu delovne norme?

Norme niso samo merilo za delitev osebnih dohodkov, ampak v prvi vrsti služijo za zboljšanje delovnega procesa in za njegovo pocenitev. Tu gre za vsklajeno delovanje delavca, strojev, hitro kroženje materiala. Brez časovnih norm pa ne moremo govoriti o sinhronizaciji (vsklajenem delovanju) vseh zgoraj omenjenih faktorjev.

Prehod na časovne norme bo pomenil velik korak naprej pri obdelavi tehnoloških postopkov, pri ugotavljanju izkoriščenosti delovnega časa, pri tehnični pripravi proizvodnje in pri dejanskem ugotavljanju doseganja norm.

Kako bo praktično vse šlo?

● za vsak artikel bo delavec dobil priznane norme ure, ki so normirane za ta artikel (danes dobi priznane dinarje);

● sproti mu poenter sešteva dejanske ure na eni strani in norme ure na drugi strani;

● ob koncu meseca obračunovalec pomnoži dejanske ure z obračunsko osnovo in norme ure z obračunsko osnovo delavca;

● individualni presežek norme se izračuna tako, da norma ure delimo z dejanskimi urami;

● povprečni presežek norme za skupino izračunamo tako, da vsoto norma ur v skupini delimo z vsoto dejanskih ur v skupini;

● povprečni presežek norme za EE izračunamo tako, da vsoto norma ur v EE delimo z vsoto dejanskih ur v EE.

Posledice:

● vsak bo težil za višjo obračunsko osnovo. To je pozitivno, ker bodo ljudje težili za višjimi kvalifikacijami;

● če bo kvalificiran človek hotel opravljati ne kvalificirana dela, bo on sicer dobil to plačano po svoji (višji) obračunski osnovi, a EE bo dobila priznanega manj denarja (ker bo dobila nižje kvalificirana dela plačana po nižji osnovi.) Zato bo reakcija znotraj EE, če bo kvalificiran hotel opravljati ne kvalificirana dela.

● če bo ne kvalificiran opravljal kvalificirana dela, bo on osebno dobil to plačano po svoji obračunski osnovi. EE pa bo dobila plačano to delo po kvalificirani (višji) osnovi. Razliko bo dobila EE v obliki, kot je zdaj presežek EE (uspeh EE);

● pojavi, ki so navedeni v drugi in tretji točki, ne bodo tako pogosti kot danes. Več današnjih grup (obračunskih osnov) bo združenih v eno grupo in odpadla bodo vsa tista preskakovanja iz ene grupe v drugo, ki so danes možna med grupami, ki bodo združene po novem v eno grupo (npr. odpadla bodo preskakovanja med današnjimi grupami 95, 97, 99 in 101, ker bodo te štiri združene v eni.)

Zaradi našega velikega asortimana in nezadostne organiziranosti dela, bo še prišlo do tega (čeprav veliko manj kot danes), da bo delavec iz nižje grupe opravljal dela iz višje grupe (ali obratno), Tako bosta lahko dva opravljala

V tem predlogu gre torej za naslednje: iz 65 različnih grup preiti samo na 20 in povišati vse obračunske osnove. (Na drugi strani bomo ustrezno znižali norma čase. Podobna akcija je bila izvedena s 1. januarjem 1964.)

enako delo, a bosta različno plačana, ker bosta plačana vsak po svoji obračunski osnovi.

Da bi praktično obračun poenostavili (vsaj dokler ne pridemo na strojni obračun) in da ne bi bilo večjega negodovanja, se lahko omenjeni slabosti (da bosta dva delavca iz različnih grup opravljala enako delo, a bi bila različno plačana) izognemo na naslednji način: če delavec iz nižje grupe opravlja »bolj kvalificirano« (dražja) dela iz višje grupe več kot 5 dni v mesecu, se mu za te dni (ko je opravljal dražje delo) prizna višja obračunska osnova. Če pa traja tako delo manj kot 5 dni, ga obračunavamo po njegovi obračunski osnovi. To je le začasno nadomestovanje, ki ga je vsak dolžan izvršiti zaradi discipline pri delu.

Torej bi se držali načela: če delavec z nižjo obračunsko osnovo dalj časa opravlja višje plačano delo, potem se mu za ta čas prizna višja obračunska osnova in bo tako za svoje »bolj kvalificirano delo« tudi »bolj kvalificirano« plačan.

Kakor imamo za vsa dela cenike del, ali dinarske norme (akorde), tako imamo tudi za vsa dela določene »norma čase«. Če bomo zvišali obračunske osnove (ko bomo več sedanjih obračunskih osnov grupirali v eno višjo), bomo morali za ustrezen odstotek znižati »norma čase«. Tu gre približno za 35.000 računskih operacij. Vse norma čase in dodatne čase bomo korigirali za ustrezen odstotek, kot se bodo povišale obračunske osnove. To pa bo razvidno iz odločitve upravnega odbora, koliko naj znaša najnižja obračunska osnova (npr. 125 dinarjev.)

Za določitev mase osebnih dohodkov za ekonomske enote bodo služili ceniki, ki jih je zdaj preračunal normirski oddelček (kolikor bomo mi zvišali obračunsko osnovo, toliko bomo znižali norma čase in skupni produkt ali cenik bo enak. Minimalna odstopanja v plus in minus, se bodo med seboj kompenzirala).

Upravni odbor naj se odloči, ali bomo časovne norme uvajali za vse podjetje naenkrat, ali postopoma po EE (npr. najprej v EE 5, ali kje drugje).

Ta predlog govori o tem, kako preiti od današnjih dinarjev, ki jih vsak dobiva za izdelane komade ali operacije, na časovne norme ali »norma ure«. Vidimo, da ne gre tu za rezanje osebnih dohodkov. Ker bomo vzporedno šli na povišanje osebnih dohodkov, bo prej vsak na dobičku kot na zgubi. V prvi vrsti gre tu za pridobitev norma časov. To pa je eden osnovnih tehničnih pokazateljev, ki nam služi za boljše planiranje, za kvalitetnejšo pripravo in organizacijo dela, za optimalno izkoriščanje strojev, za vsklajevanje naših kapacitet, itd. Vse to se pa končno odraža v višjem dohodku.

TI

Statut za žep

Prihodnji mesec bo iz tiska statut našega podjetja, ki ga bo izdalo uredništvo »Emailirca«. Statut bo izšel v nakladi 4.500 izvodov v knjižici žepnega formata. Dobili ga bodo vsi člani naše delovne organizacije.



GLOBUS

Po podatkih Evropske skupnosti za premog in jeklo so sedanje kapacitete železarn in jeklarn v svetu prevelike, tako da je bilo v letu 1963 neizkoriščenih kar 65 milijonov ton kapacitet jekla ali 15% vseh razpoložljivih kapacitet. Ker se je povpraševanje po tem materialu v zadnjih mesecih močno umirilo, že nekaj časa padajo svetovne cene jeklu. Pri tem so najbolj nazadovale cene dekapirane pločevine, ki jo valjarne prodajajo že za osnovno ceno \$ 109.— za ton ali za blizu 20 dolarjev ceneje kot v poletnih mesecih. Pri tem prihaja do izraza manjša potrošnja v avtomobilski industriji, ki zlasti v ZDA, Franciji in Italiji stagnira bodisi pod vplivom štrajkov ali zvišanih državnih taks za lastnike osebnih vozil. Strokovnjaki napovedujejo, da bo jeklarska industrija v prihodnjih letih morala neprestano uvajati nove tehnološke stopke, da bi zniževala proizvodne stroške, vse pa v cilju hitreje rasti potrošnje jekla v svetu, ki mu danes konkurira predvsem aluminij in plastični materiali.

LR Kitajska je v zadnjem času okrepila svoje napore pri izvozu emailirane posode v številne države, azijsko-afriškega kontinenta. Tako prodaja v Tunisu in Alžiru velike količine zlasti dekoriranih umivalnikov, lončkov, bolsov in krožnikov, katerih kvaliteta potrjuje, da so Kitajci v emailirni industriji napravili v zadnjih letih hiter vzpon tako glede količinske proizvodnje kot tudi glede kvalitete. Dekorirani izdelki odražajo privlačne motive, ki so izdelani iz številnih uspešno izbranih in medsebojno dopolnjujočih se barv, kar daje skupno z lepo nanešeno ombro in odlično emailiranimi robovi vtis skrbno izdelanega blaga. Pri tem je konstrukcija robov odlično rešena in tako, da na prvi pogled sploh ni opaziti sledov baznega emaila na ostrinah robov. Tudi sledovi žgalnih konic so minimalni. Končno preseneča dejstvo, da Kitajci prodajajo svojo emailirano posodo blizu 30% ceneje kot druge vhodno-evropske države. Posoda prihaja predvsem iz treh velikih tovarn v Sanghaju, Tientisinu in Dajrenu.

Zahodnoevropska emailna industrija znova uvaja na svoja tržišča dekorirano emailirano posodo, ki jo je tržišče po vojni odklanjalo, zlasti po letu 1950, ker je bil okus potrošnikov usmerjen v nakup pestro emailiranih izdelkov v številnih pastelnih odtenkih. Ponovna afirmacija dekorirane posode je v pretežni meri posledica modnih motivov potrošnikov, ki žele stalno novo oblikovanje potrošnih izdelkov. Težnja ka vrnitvi dekorirane posode prihaja v Zahodno Evropo iz ZDA preko Anglije, proizvajalcem pa se nudi s tem ugodna prilika, da povečajo delež emailirane posode v narodni potrošnji svojih gospodinjstev.

Madagaskar, otok v Indijskem oceanu ob vzhodno-afriški obali, je leta 1962 uvozil 637 ton emailirane posode, od tega kar 224 ton iz Hongkonga. Po podatkih francoskega združenja emailne industrije pa bo Madagaskar v bližnji prihodnosti postavil v sklopu obstoječe kovinske industrije svojo prvo emailirnico, čigar investicijski stroški znašajo 20 milijonov afriških frankov (100 milijonov dinarjev).

Slovensko podjetje »BELINKA« v Sentiakobu ob Savi bo končno v jeseni leta 1965 pričelo s proizvodnjo boraxa na bazi uvoženih rudnin. Kapacitete bi naj pokrivala ne samo vse jugoslovanske potrebe, ampak bi znaten del proizvodnje bil namenjen tudi izvozu.

ARBITRAŽNA KOMISIJA

ALI USTAVNO SODIŠČE V PODJETJU JE PRICELO Z DELOM

Prva seja arbitražne komisije je bila dne 11. 11. 1964. S tem se uvaža v življenje in delo nov organ v našem samoupravljanju, ki ga doslej v podjetju nismo poznali.

Ker je statut v veljavi že od septembra letošnjega leta, je s tem pričela od tega časa dalje tudi dejavnost arbitražne komisije. Arbitražna komisija sestavljajo trije člani, ki jih izvoli centralni delavski svet. Komisija posluje tako, da prouči vsak predlog ali zahtevek, ki ga dobi od določenega samoupravnega organa, službe ali članov kolektiva. Če je potrebno, da se člen, ki je sporen, pojasni, da arbitražna komisija »uradno razlaga« tistega besedila ter se morajo po tej razlagi nato ravnati samoupravni organi in službe v podjetju. V kolikor komisija ugotovi, da je besedilo pravilnika ali poslovnika v nasprotju z določenim besedilom drugega pravilnika ali statuta, da obstoji tedaj neskladnost med internimi predpisi, da nalog tistemu organu npr. centralnemu delavskemu svetu, delavskemu svetu ekonomske enote, da odpravi določeno sporno besedilo oziroma predpis. Hkrati postavi komisija rok treh mesecev za odpravo oziroma spremembo spornega določila. V kolikor organ v postavljenem roku besedilo oziroma predpis ne odpravi ali ne spremeni, izda po preteku tega roka arbitražna komisija odločbo, s katero ugotavlja, da je tisti predpis prenehal veljati.

osebni dohodki podjetja, smatra arbitražna komisija, da se v tem zahtevku utemeljeno zahteva razlaga besedil členov 161—165 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov ter je

sklenila, da se glede členov 161—165 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov Tovarne emailirane posode da naslednja razlaga:

Po sklepu skupščine podjetja z dne 21. 9. 1962 so v veljavi le čl. 161, 164 in 165 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. Dočim sta čl. 163 in 162 bila razveljavljena.

Besedila členov 161 in 164, tako kot sta bila sprejeta na skupščini dne 21. 9. 1962, nista sporna.

Besedilo čl. 165 je v toliko pomanjkljivo, ker ni izrecnega določila, da preneha izplačevanje nadomestila po tem členu, ko delavec izpolni pogoje za upokojitve, čeprav je to iz samega člena oziroma tabele v tem členu razvidno, ker je ta tabela sestavljena za petletno dobo tako, da se procent osebnega dohodka četrto, tretje, drugo in prvo leto pred upokojitvijo stopnjuje in doseže višino povišanja ravno pri zadnjem letu pred upokojitvijo.

sklenila:

Ugotovi se, da je besedilo čl. 74 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ki glasi: »Kadar delavec nadomestuje svojega predpostavljenega (do vključno nadomestovanje delovodje) in traja nadomestovanje več kot 5 dni, mu pripada za ta čas osebni dohodek obračunan na podlagi tromesečnega urnega osebnega dohodka povečanega za 15 %. Nastala razlika v osebnih dohodkih se izplača iz sklada osebnih dohodkov ekonomske enote, kjer je delavec zaposlen.

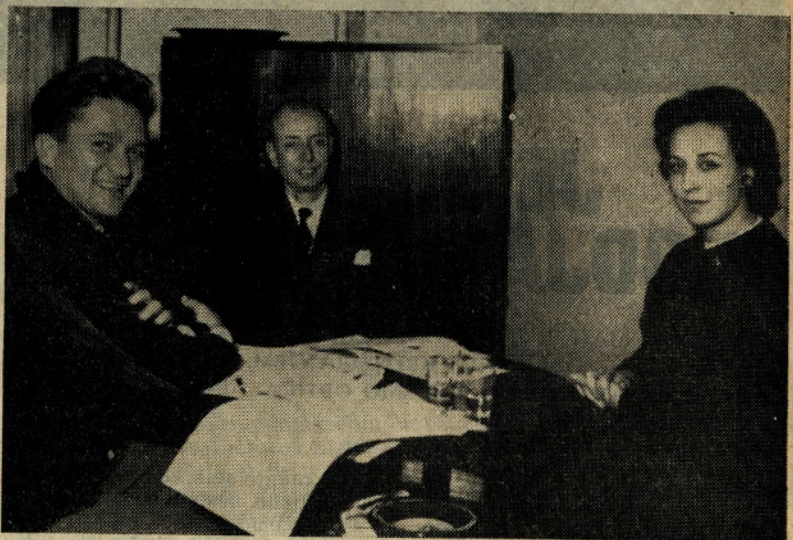
Kadar delavec na nižje ovrednotenem delovnem mestu v času bolezni, dopusta in podobno opravlja dela na višje ovrednotenem delovnem mestu ter se na tem delovnem mestu ne meri individualni učinek, se ne smatra kot nadomestovanje in delavcu pripada obračunska osnova oziroma osebni dohodek, ki je določena oziroma, ki ga doseže na tem delovnem mestu, katerega opravlja v veljavi.

Ugotovi se neskladnost sklepa centralnega delavskega sveta z dne 30. 10. 1964:

»Če fizični delavec nadomestuje svojega nadrejenega nad 5 dni, prejme za nadomestovanje nad 5 dni osebne dohodke svojega nadrejenega. Če pa so osebni dohodki nadrejenega nižji, dobi tromesečno povprečje svojih osebnih dohodkov. Za vsa ostala nadomestovanja se nadomestilo ne prizna z določili člena 74 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.«

Centralnemu delavskemu svetu se predlaga, da v roku treh mesecev, najkasneje do 15. februarja 1965, odpravi to neskladnost.

RAZGLEDNICA MESA



Ta mesec nas je obiskal g. Husni Gama s soprogo in bil tri dni naš gost. Gospod Husni Gama je zastopnik našega podjetja v Saudijski Arabiji in hkrati naš najboljši kupec. — V tem mesecu se je na poti po Evropi zglasil tudi v našem podjetju in se pogovarjal z našimi izvozniki o poslih v prihodnjem obdobju.



Izvoljeni arbitri na svoji prvi seji

(Foto LT)

Arbitražna komisija naj bi tedaj — enako kot ustavno sodišče v državnem pravem sistemu — skrbela za trdnost in vsklajenost našega notranjega pravnega sistema ter s svojimi odločbami reševala spore v podjetju med posameznimi enotami in organi.

Arbitražna komisija je doslej obravnavala že dve zadevi in sicer na prvi seji dne 10. 11. 1964 predlog sektorja ekonomske planske analitike oziroma pravnega sistema ter s svojimi odločbami reševala spore v podjetju med posameznimi enotami in organi.

Podajamo vam v izveščku odločitve arbitražne komisije o obeh gornjih zadevah.

1. Po proučitvi navedb planske analitike oziroma pravnega sistema, s katero se zahteva razlaga čl. 161 do 165 pravilnika o delitvi

Iz tega je razvidno, da se izplačuje nadomestilo za dolgoletno delo le največ pet let in to zadnjih pet let pred upokojitvijo, pri čemer pomeni izraz upokojitve čas, ko delavec po zakonitih predpisih o pokojninskem zavarovanju izpolni oziroma doseže zakonite pogoje za pridobitev polne osebne starostne pokojnine.

Obrazložitev: V obrazložitvi se navajajo podrobnejše razlogi in utemeljitve za zgoraj podano razlago čl. 161—165 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

2. Glede na zahtevek zbora proizvajalcev kadrovskega sektorja ter omenjenega sklepa centralnega delavskega sveta z dne 30. 10. 1964, ki odreja način izplačevanja osebnega dohodka delavcem, kateri nadomeščajo svoje nadrejene, smatra arbitražna komisija, da gre v danem primeru za ugotavljanje veljavnosti čl. 74 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov ter za ugotavljanje skladnosti navedenega sklepa centralnega delavskega sveta s čl. 74 navedenega pravilnika in da je potrebno v tem pogledu razčistiti to vprašanje ter je

Pojem proučevanja tržišča

Ko industrija doseže določen nivo razvoja je nujno, da znanstvene objektivne metode raziskave zamenjajo izkustveno subjektivno ocenjevanje tržišča. V jugoslovanski gospodarski praksi je bilo in je še danes občutiti veliko vrzel na tem področju znanstvenega udeleževanja, saj je bilo vrsto proizvodnih programov in investicijskih gradenj postavljenih samo na podlagi subjektivnih ocen tržišča, kar je imelo velikokrat zelo negativne in dalnosežne posledice. Z nepoznavanjem stvarnih potreb tržišča, kakor tudi proizvodnih zmogljivosti istovrstne domače industrije, nepoznavanjem zahtev in želj potrošnikov glede oblike in kvalitete artikla ter plačilne sposobnosti potrošnikov, nepoznavanjem možnosti nabave potrebnih surovin pri domači industriji, so nastala nesorazmerja med posameznimi proizvodnimi skupinami, vejami in artikli. Zaradi tega se v zadnjem času vse bolj zahteva dobro utemeljena in premišljena vsaka nova investicija, ki sloni na poznavanju potreb in možnosti plasmana artiklov na domače in tuje tržišče. Zato ne bo odveč, če spregovorimo nekaj besed o pomenu proučevanja tržišča v gospodarski praksi.

V dobi, ko je proizvajalec z ročnim delom oblikoval svoj proizvod, je bila njegova produktivnost zelo omejena in problem plasmana sploh ni obstajal. Proizvajalec je vsakega kupca (potrošnika) poznal, poznal je njegov način življenja, njegove običaje in navade, torej

je poznal želje potrošnikov glede oblike in kakovosti artikla, kakor tudi plačilne zmogljivosti svojih kupcev. Ker so bili vsi kupci teritorialno zelo blizu proizvajalca, je točno vedel, koliko artiklov bo lahko prodal. S tem je lahko planiral koliko bo proizvedel, koliko pomočnikov potrebuje, kakšne surovine potrebuje, kje in kdaj bo te surovine nabavil, predvidel je lahko koliko novega orodja potrebuje. S takšnim poznavanjem možnosti prodaje svojih izdelkov se ni moglo zgoditi, da bi proizvedel več kot je lahko prodal.

Sodoben način industrijske proizvodnje, ki je rezultat velikih znanstvenih in tehničnih odkritij, je večkratno pomnožil proizvodnjo. To je proizvajalce privedlo do vrste problemov. Medtem ko je v dobi obrtniške proizvodnje vsak proizvajalec delal za znanega kupca, danes dela za imaginarno maso ljudi, ki je ne pozna niti osebno niti številčno. S tem ne ve, koliko svojih izdelkov bo tej masi ljudi — potrošnikov lahko prodal, kdaj jih bo lahko prodal, kakšna mora biti oblika gotovega izdelka, kakšna kakovost. Torej ne pozna želje in plačilne sposobnosti kupcev. Hiter gospodarski razvoj zemlje povzroča stalne kvalitete in količinske spremembe v blagovnem prometu. Situacija na tržišču se hitro menja. Nekateri proizvodi časovno zastarijo zaradi pojava novih in sorodnih artiklov na trgu, ki so rezultat sodobne znanstvene metode v tehnološkem procesu proizvod-

nje. Drugi proizvodi zastarijo zaradi sprememb v navadah, potrebah in okusu potrošnikov. Zaradi teh pojavov je vsak proizvajalec — gospodarska organizacija prisiljena stalno spremljati in raziskovati vse spremembe na tržišču, ki imajo z ozirom na asortiman pozitivne ali negativne posledice na sedanji ali perspektivni obseg in uspeh poslovanja podjetja.

Ta izgubljeni stik proizvajalca z neposrednimi potrošniki se danes vzpostavlja s proučevanjem tržišča. Dobro organizirana služba za proučevanje tržišča išče odgovore na vse zgoraj naštetе neznanke. Njena naloga je, da proučuje možnost plasmana artiklov na tržišču — ugotavlja navade in običaje prebivalcev na posameznih prodajnih področjih, njihov način življenja in spremembe v načinu življenja, plačilne zmogljivosti potrošnikov. S tem daje odgovore, koliko artiklov bo možno prodati, kdaj jih bo možno prodati in kakšni morajo biti ti artikli. S proučevanjem konkurenčne proizvodnje določa delež v istovrstni proizvodnji. S spremljanjem ekonomskega in tehničnega razvoja ugotavlja najprimernejše nove artikle za tržišče, ki bodo tako glede kakovosti kot cene ustrezali večini potrošnikov. Išče najugodnejše izvore nabave surovin za izdelavo gotovih izdelkov. S tem zmanjšuje riziko gospodarske organizacije in zagotavlja njen poslovni uspeh. Zi

STROKOVNI FELJTON — STROKOVNI FELJTON — STROKOVNI FELJTON — STROKOVNI FELJTON — STROKOVNI FELJTON — STROKOVNI FELJTON — STROKOVNI FELJTON

Že H. Moehring je v diskusiji v članku »Email-lak-umetne mase« opozoril na pomembnost emaila s higienskega stališča. Na osnovi svojih poskusov je poudaril, da po določenem postopku čiščenja ostane na porcelanski površini (analogni so rezultati za email) mnogo manj bakterij, kot na površini umetne mase. O podobnem preizkusu z emailom in polistirolo za oblogo hladilnikov poroča tudi E. E. Howe. Mikrobiološki poskusi pri normalni temperaturi so pokazali, da nova plastična površina zdrži precej več bakterij kot nova ali že rabljena emailirana površina. Medtem ko pri emailu med novim in že rabljenim ni bistvene razlike, je stara plastična masa dosti slabša od nove.

Najnovejši J. G. Davisove raziskave zajemajo čistilne možnosti različnih snovi pri praktični uporabi. Pripravil je enake množine hra-

nilne raztopine, cepljene s kulturo mikroorganizmov, jih pustil posušiti na različnih snoveh, odločil z običajno proceduro čiščenja in meril preostale bakterije po metodi brisanja ali kontaktni metodi. Preizkušal je email, steklo, keramiko,

kot lonce, krožnike, skodele itd. na različne načine:

1. s surovim starim mlekom
2. z mlekom s stafilokoki
3. z mlečno kulturo s coli-bakterijama Tip I.

Primerjava posode iz umetne mase s porcelanasto oziroma emailirano s higienskega vidika

nerjaveče jeklo, aluminij, različne plastične snovi, žgan lak in tikov les, različno posodo iz imenovanih snovi, nove in stare.

Pri prvih — od skupno treh serij eksperimentov — so onečistili različne majhne uporabne predmete

V vsako posodo so dali enako množino raztopine za onečistenje, toliko, da je prekrila dno. Reakcijski čas je bil 3 ure pri sobni temperaturi. Potem so mleko odlili. Posodo so pustili stati čez noč, naslednje jutro pa so zamazane povr-

šine narahlo zdrgnili s krpo, namočeno v 25 % raztopini sode in temperaturo 45° C. To je zadostovalo, da so odstranili vidno plast mleka. Podobna je bila obdelava s čisto, na 45° C segreto vodo in izpiranjem pri 20° C.

Onečiščene površine so posneli s 25 ml 1/4 močne raztopine in po razredčenju alikvotni del namazali na kvas-mleko-hranilno podlogo. Inkubacija je trajala 48 ur pri 30° C. Potem so prešteli posamezne kolonije. Nato so segreli 100 ml hra-

nilne substance z indikatorjem na 50° C, zlili v posodo in razdelili med zamazano in očiščeno površino. Po inkubaciji so ponovno prešteli nastale kolonije na površinski enoti. Na ta način so dobili za vsako posodo 3 rezultate:

1. število organizmov, ki so jih po brisanju odstranili;
2. število organizmov, ki so po brisanju ostali;
3. skupno število organizmov, ki je še ostalo po spiranju.

Rezultate je zbral Dawis v tabeli. Prikazal je, da kljub neizogibno različnim rezultatom celotna slika le daje precej jaseh pregled. Email se poleg stekla, porcelana in nerjavečega jekla najlažje čisti.

Abstrakt iz Vergleich zwischen Kunststoffeigenschaften und Porzellanneigenschaften in hygienischer Hinsicht.

H. LACHENMAYR

iz ekonomskih enot

JE RAZVOJ ORODJARNE V KRIZI?

NA PRVI MAH BI ZASTAVLJENEMU VPRAŠANJU PRITRDLILI IN NADALJEVALI Z OBIČAJNIM KRITIZIRANJEM. ZATO PREDLAGAM, DA NAJPREJ POGLEDAMO, KJE SMO OBTICALI IN NATO PROBLEM KRITIZIRAMO.

Znano je, da je elaborat povsem nove orodjarne v izdelavi v Zagrebu in dela že dolgo časa »tečejo h koncu«. Iz različnih posvetovanj nam je ustroj nove orodjarne približno jasen in vemo, da gre v tem primeru za nekaj docela novega. Predvsem pa elaborat predvideva industrijski način izdelovanja orodja za razliko od obstoječega individualnega načina izdelave.

Ker na realizacijo nove orodjarne ne moremo čakati (potrebe tovarne nas silijo k izboljšavam), so bili obstoječi prostori preurejeni in okrepljeni z novimi stroji. Oboje je omogočilo boljše pogoje dela. S tem pa še ni bila zagotovljena večja proizvodnja, ker je organizacija dela ostala na isti ravni. In od te točke naprej so se prizadevanja v tej smeri začela cepiti.

Vsem nam je bilo jasno, da bomo morali organizacijske izboljšave uvajati postopno, predvsem pa v mejah zmogljivosti. Vse te »novotarije« bi pa morale biti vsklajene z novim elaboratom. Takšen razvoj nam je narekovalo predvsem dejstvo, da bomo morali proizvodnjo istočasno povečati. Slednje nam ob sunkovitih spremembah ne bi uspelo.

Da bi dosegli tak namen, je bila osnovana komisija z nalogo, do seči soglasja med stvarnimi zmogljivostmi kolektiva in končno fazo organizacije nove orodjarne.

Na zadnji seji komisije je bilo ugotovljeno naslednje:

Če hočemo, da bodo stroji močnejše zasedeni kot doslej, moramo orodjarni zagotoviti več dela. Zato zadnji sklepi predvidevajo dokončno osamosvojitve priprave dela za orodjarno. Pomembno vlogo v tej skupini naj bi predstavljalo pravilno lansiranje na strojnem parku. Rezultate te dejavnosti lahko uspešno koristimo v večjih smereh. Stanje materialov za orodje je drugi trdi oreh, ki predstavlja enega od pogojev za nemoteno delo. Še bi lahko naštevali, vendar so važne tudi naslednje zaključne misli:

Prizadevanja okoli nove orodjarne so končno krenila naprej. Zanimivo je tudi dejstvo, da smo porabili precej energije, da smo sploh ugotovili, kdo lahko o čem odloča in do kam. Odslej nam je delo lažje in pot krajša.

Vsi ti deli problema, ki so bili zgoraj navedeni, nam predvidevajo uspeh samo ob pogoju discipliniranega sodelovanja vsakega posameznika. Pasivno spremljanje naporov odgovornih članov kolektiva jim daje samo pečat neodgovornosti na delovnem mestu. Pri vsem tem se mi pa vsiljuje vprašanje: »Zakaj smo morali postaviti komisijo za rešitev tako važnega problema, kot je razvoj orodjarne?«

iGo

Udeležba na zasedanjih in še kaj

Ko sem zadnjič srečal na hodniku v upravnem poslopiju predsednika delavskega sveta ekonomske enote 8, sem opazil, da je bil zelo zaskrbljen. Nisem se motil. Ko sem se mu približal, me je zaskrbljeno vprašal, kaj bi se dalo storiti, da bi se člani delavskega sveta ekonomske enote 8 udeleževali sej delavskega sveta. Začuden sem ga pogledal in nisem vedel, kaj naj mu odgovorim. Malo pozneje sem pregledoval zapisnik 6. redne seje delavskega sveta ekonomske enote 8 in prečital naslednje: »Pri ugotavljanju navzočnosti je tovariš predsednik ugotovil, da je od 38 članov delavskega sveta ekonomske enote navzočih samo 9 članov, zaradi česar se 6. redna seja preloži na ponedeljek, dne 16. 11. 1964 s pričetkom ob 16. uri.«

Predsednik delavskega sveta te ekonomske enote nam je sicer pojasnil, da se je 10 članov opravičilo, nihče pa ne ve zakaj se ni seje udeležilo ostalih 19 članov.

Pred sejo so vsi člani prejeli pismeno vabilo za sejo. Kar zadeva presojo takega odnosa do organa delavskega samoupravljanja in čuta odgovornosti do skupnosti pa prepuščamo, da presodijo in izrečejo svoje mnenje o tem volivci, ki so volili člane delavskega sveta ekonomske enote 8.

KAKO IN KAJ JE Z ODPADNIM EMAJLOM

Naše bralce smo že obvestili o sklepu upravnega odbora, da je potrebno rešiti vprašanje odpadnih emajlov, ki jih mečemo med odpadke. Upravni odbor je zahteval od tehnične službe pojasnilo, kaj je bilo v zvezi s tem že urejenega in kaj je potrebno ukreniti, da pri tem ne nastaja škoda za podjetje. Tehnična služba pojasnjuje, da smo v letu 1964 izvozili v jamo za smeti ca. 50 ton mokrega odpadnega emajla ali suhega emajla ca. 37,5 ton. Vrednost za 37 ton odpadka suhega emajla znaša ca. 1.686.000 din.

Tehnična služba je pojasnila v svojem poročilu upravnemu odboru, da so bili poskusi sušenja odpadnih emajlov delani že v stari pocinkovalnici pred sedmimi leti. Podatkov o teh poskusih in poročila pa ni.

Leta 1961 je izdelala Ljudska tehnika EMAJL kompletne načrte za komorno sušilnico za odpadne emajle v topilnici. Do realizacije te komorne sušilnice pa ni prišlo zaradi tega, ker obrat topilnice, barvnih mlinov in skladiščenja odpadnega emajla niso bili kompleksno rešeni. Vzrok, da ni prišlo do rešitve, je tudi finančno vprašanje. V zvezi s tem načrtom so bili izvršeni praktični poskusi v tovarni organskih barvil. Toda tudi o teh poskusih niso ohranjeni zapiski, po izjavah tovarišev, ki so pri teh poskusih sodelovali, pa so bili uspešni. Tehnična služba pri tem pripominja, da je ta naprava ustrezala takratnim kapacitetam in da bi jo bilo za sedanje kapacitete potrebno rekonstruirati in preizkusiti.

Dalje je v pojasnilu rečeno, da je Ljudska tehnika letos v juliju ponovno prevzela nalogo projektiranja sušilnice in da na tem dela ing. Peter SENCAR. Dela so sicer v teku, niso pa še zaključena.

V pojasnilu tehnične službe je še obrazložitev, da sta tovariša

ŠOPAR in KONČAN predložila preko komisije za racionalizacije predlog novega postopka za sušenje odpadnih emajlov, da pa je ta predlog analiziral naš kemični laboratorij in izrekel mnenje, da za naše razmere ni uporaben, poleg tega pa, da je toliko manj interesanten, ker sovпада z delom Ljudske tehnike, sicer pa da se bodo uporabni elementi eventualno upoštevali. Pri tem je nerazumljiva trditev v poročilu tehnične službe, da sovпада predlog, ki staja ga dala ŠOPAR in KONČAN letos v mesecu MAJU, medtem ko je Ljudska tehnika začela delati na tem šele letos v mesecu juliju.

Doslej ni upravni odbor še zavzel določenega stališča v tej zadevi, kar bo pa nedvomno storil na prvi prihodnji seji.

Ureditev skladišča gotovih izdelkov

Že dalj časa je bilo več razprav in razmišljanj, kako naj bi uredili skladišče gotovih izdelkov, da bi bilo poslovanje v njem boljše in da bi odpravili marsikatero oviro, ki nastaja zaradi neurejenosti.

Položaj skladišča zahteva, da se loči od proizvodnje in ostalih skladišč, kajti le tako je mogoče zahtevati odgovornost skladiščnikov.

Po analizah, ki so bile izvršene ter predložene upravnemu odboru, obstaja najboljša rešitev v tem, da se med skladiščem gotovih izdelkov in proizvodnim obratom postavi prenosljive mreže, ki niso tako drage, so pa praktične. Te mreže bi stale približno 1.300.000 din.

Stroške za preureditev skladišča gotovih izdelkov bi krili iz sredstev, ki bi jih komercialna dobila od prodanih razhodovanih sredstev. Vrednost teh sredstev pa znaša ca. 13.000.000 din. Ta sredstva so razmetana po raznih skladiščih v tovarni in izven ter so nam le v breme. Zato mora komercialni sektor poskrbeti za ugodno prodajo.

-em-

BODITE PREVIDNI!

IZ STATISTIČNEGA POROČILA HTV SLUŽBE JE RAZVIDNO, DA JE BILO V MESECU OKTOBRU 23 POŠKODB. NAJVEČ POŠKODB SE PRIPETI PO TEH PODATKIH NA DAN TORKA, ČETRKA IN PETKA. OSTALE DNI V TEDNU JIH JE ZNATNO MANJ.

Pri nalaganju pločevine na transportni voz se je zaradi nepazljivosti urezal v prst desne roke ALOJZ ELER, ki dela na strokovnem mestu št. 515.

EDVARD ARLIČ je čistil delovno mizo, na kateri je bilo precej opilkov. Možak je bil nepazljiv in nepreviden ter je opilke odpihnil, pri tem poslu pa mu je opilek padel v oko in mu ga poškodoval.

STANKO MANFREDA je nakladal bojljerje na kamion. To delo je opravljal v naglici, zato mu je bojljer padel na roko in mu jo poškodoval.

IVAN SIVKA je nanašal temeljni emajl na kopalno kad. Pri tem delu je potegnil s prstom po površini kopalne kadi in se zbedel. Seveda ga je potem bolelo.

Ko je delal segmente za pocinkane vedrice, se je ALOJZ AHTIG urezal v desno roko. Vzrok ureza je bila mastna pločevina.

ALOJZ LEBAN je šel mimo svojega sodelavca, ki je obračal kopalno kad in pri tem prevrnil delovno mizo. Delovna miza mu je tedaj padla na nogo in mu poškodovala prst.

IVAN ŠROT je skupno s sodelavcem montiral tesnila na ventilu parnega kotla pri čemer je sodelavcu popustila opora v trenutku, ko sta montirala tesnilo. Posledica — stisnjen kazalec na levi roki.

Ko je FRANC ROJC prevažal žarjene kopalne kadi z vozičkom v lužilnico, je bila transportna steza preveč zatrpšana. Zaradi tega se je voziček nagnil in so mu razžarjene kopalne kadi stisnile in opekale levo roko.

CIRIL ŽVEGLER je nesel kopalno kad k stroju. Pri tem so nihalna vrata udarila v kopalno kad. Zaradi tega mu je spodrsnilo ter si je pri padcu poškodoval palec desne noge.

Pri obrezovanju kozic je potrebna pazljivost. Obrezovalka JUSTINA ZIMSEK je vložila kozico v naglici v obrezovalni kolut tako, da je kozica stala postrani in zato izskočila, pri čemer je Justina dobila urez v desno roko.

NEŽA NEMEC je luknjala pralnice za pomivalne omarice. Ker je bil delovni prostor preveč založen, je z nogo udarila v slog pralnikov in se urezala.

ANTON JERANKO je nakladal debelo pločevino. Delo v skupini pa je bilo slabo organizirano in je pločevina zdrsnila iz vilic viličarja in mu poškodovala nogo.

ŠTEFAN LAH ni bil pozoren pri delu v pocinkovalnici. Zaradi tega mu je brizgnil vroči salmijak na zaščitno rokavico in mu povzročil opekline na roki.

JANKO ŠPRAJC se je ustavil z mopedom pri hotelu »POŠTA«. Ko je postavljaj moped, se je ta pre-

vrnil in se je izpušna cev mopea pritrsnila na desno nogo in mu jo opekla.

IVAN ZUPANC je na poti z dela padel s kolesa, ker se mu je v prednje kolo vpletla žica, ki je povzročila padec. Dobil je poškodbe na glavi.

JOŽE KRUPERGER je dostavljal lonce na mizo pri oblikovalnem stroju. Ker je pri delu hitel, je stopil na lonec in mu je spodrsnilo. Padel je in se urezal v desno roko.

JANEZ FEKONJA je ob poplavi reševal predmete v mehanični delavnici, pri čemer je stopil na nek predmet, ki je bil pod vodo. Pri tem mu je spodrsnilo, da je padel in si poškodoval levo nogo.

IVAN BOLARIČ je rezal pločevino za radiatorske člene. Pri delu ni pazil in mu je pločevina padla na nogo in mu jo poškodovala.

MAKS ŽUREJ je pribijal pločevino in pri delu ni pazil. Namesto, da bi udaril s kladivom po pločevini, je udaril po prstu leve roke in si ga poškodoval.

MAKS HABJAN je nakladal ostružke na transportni voz. Pri tem pa mu je ostružek vrglo na levo roko in mu jo poškodovalo.

ŠTEFAN LAH je obrezoval kmečke skledje in je v naglici vložil skledje v obrezovalni kolut postrani. Skledje je odletelo s koluta, ga zadela v levo roko in mu jo poškodovala.

DRAGO JAVORNIK je obrezoval kozice in z nezaščiteno roko odstranjeval odpadno pločevino, pri tem pa se je zbedel v palec desne roke.



ZLASTI V SUROVINSKEM OBRATU je na vsakem koraku možno, da se nezgode več kot preveč — nesreča je tako rekoč prisotna (Foto LT)

TO SO LE MNENJA — ZAKLJUČKI SO STVAR BRALCEV

Vse o kantini

NEKOČ SEM POVSEM BREZ NAMENA ZASTAVIL VPRAŠANJE PSIHOLOGU. VPRAŠAL SEM GA: KAKO SE NEZADOVOLJSTVO — ČEPRAV DOCELA NEPOMEMBNO NEZADOVOLJSTVO — ODRAZI PRI UČINKU DELA?

»NI NUJNO, DA JE ODRAŽENO PRAV PRI PRODUKTIVNOSTI, MI JE ODGOVORIL. »VENDAR PRI ISTEM DELU TELO POTROŠI VEČ ENERGIJE. ČE JE NAMREČ ČLOVEK DOBRE VOLJE, JE MOTIVACIJA BOLJŠA, MANJŠA JE PORABA ENERGIJE ZA ISTI UČINEK ALI SE PA CELO POVEČA. REČEMO LAHKO, DA ČE ŽE NI V NEPOSREDNI ZVEZI, JE RAZPOLOŽENJE ČLOVEKA GOTOVO V POSREDNI ZVEZI Z NJEGOVO STORILNOSTJO.«

Res vse o kantini? Naslov malce pretirava. To ni bil namen pisca. Hotel je samo prisluhniti ljudem in zapisati njihova mnenja. Večkrat je namreč čutili, da ljudje niso povsem zadovoljni s kantino, zlasti pa ne s tem, da je ob določenem času zaprta. Zastran tega se je že marsikdo obrnil na pisca in ga pobaral, zakaj o tem ne pišemo. Gre torej za nezadovoljstvo nekaterih članov kolektiva in čeravno ne vemo natanko, koliko jih je, moremo vendarle trditi, da jih ni malo in da ne gre za nekatere posameznike, ki jim je nerganje vsakdanji kruh.

Drago Dolžan: Zelo pametno je, da prične kantina obratovati pred šesto zjutraj, kjer si moremo kupiti zavojček cigaret. Nikakor pa ne morem razumeti, zakaj potlej ob sedmih prekinejo z obratovanjem kantine, saj s tem dosežemo prav nasprotni učinek od tistega,

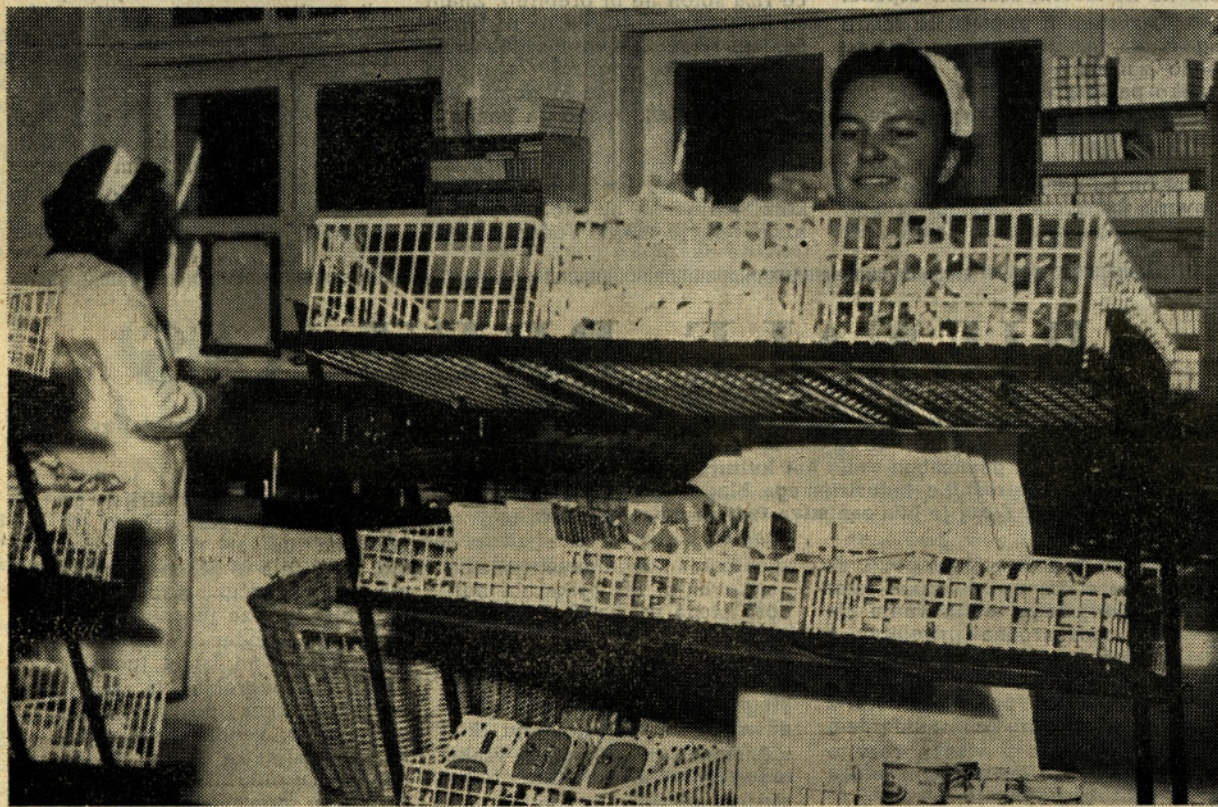
Rafael Čelik: Vsi smo postali vse preveč lagodni. Po našem mnenju bi naj med delovnim časom ljudje delali in bi bila kantina le za ključne pozabljivosti, medtem ko bi praviloma nabavljali jedi, cigarete in pijače v prostem času. Pojav lagodnosti je vsesplošen in pri-

like med poprej, ko je bila stisnjena v neustreznem prostoru in zdaj, ko je urejena po mojem mnenju kar dobro. Zdaj bi že morali nuditi več artiklov. Imajo pa samo trikotni sir, stalno iste klobase in podobno. Človek si zaželi spremembe. Zakaj ne prodajajo tudi druge vrste sirov, slanine, toplega čaja in segretega mleka. Čas tudi ni najboljši. Kantina naj bi bila odprta cel dan.

Milan Kavčič: Zaradi kantine sem si že zbrusil jezik! Bolj nemogočega obratovalnega časa si niso mogli izmisliti. Ljudje niso in ne morejo biti zadovoljni. Te razprave in godrnjanje ljudi pa trajajo že od vsega začetka — polna štiri leta. Čudim se, da se upamo igrati z razpoloženjem ljudi. Primer kantine je treba enkrat za vselej vzeti z dnevnega reda in se posvetiti reševanju pomembnejših problemov. To pa bo mogoče le tedaj, če bomo našli množnosti ustreči večini zaposlenih.

V tej zvezi smo naprosili vodjo kadrovskega socialnega sektorja Lojzeta Pavliča za njegovo mnenje. Takole je zapisal:

Menim, da okrepevalnica služi svojemu namenu. Če obratovalni



Pogled na del urejene kantine, ki je pa po mnenju kupcev slabo založena

Foto LT)

ki smo ga želeli: ljudje čakajo v vrsti pred zaprto kantino. Opaziti je tudi, da so ob devetih vrste, katerih sicer ne bi bilo. Hoteli smo z dvema prodajnicama okencema povečati kapacitete kantine, smo pa skrajšali čas obratovanja. S tem dejansko nismo storili ničesar.

Anton Mirnik v izbočarni: Z vsem srcem sem pozdravil kantino, saj si lahko kupimo kaj zjutraj, če doma ne utegnemo zajtrkovati. Mislim pa, da bi morala biti kantina odprta ves čas.

Ing. Jože Vajdetič: Ne zahajam v kantino.

Milan Djakošič v orodjarni: Ponavadi imamo prav od šestih do sedmih zjutraj, torej v času, ko je kantina odprta, največ dela. Večina nas torej utegne h kantini šele po sedmi zjutraj. Takrat je pa zaprta. Ljudje niso postreženi in se zato razburjajo.

Fanka Čremožnik, dekor oddelka: Za nas vse kupuje le ena sodelavka. Včasih si zaželim kakšno mlečno pecivo, pa ga ni mogoče dobiti, rogljičkov ali makovk sploh ni.

Srečko Jamnišek, Vera Tržan in

mer s kantino je eden od simptomov.

Vladimir Prohinar: Malico kupujem v mesnici. V kantini ne kupujem, saj imajo same klobase.

Ing. Marjan Žuraj: Si me že videl pred okencem? Nimam nobenih potreb. Moti me, ker videvam včasih pred kantino vrsto. Ljudje čakajo pred zaprtim prodajnim okencem. Kaj ni kantina odprta ves čas?

Vili Svet, razpis: V našem oddelku pobere vsako jutro sodelavka denar in kupi za vse. Silno me moti mršava izbira. Zdi se mi tudi, da bi lahko prodajali sadne sokove. Najbolj pa obsojam to, da pri nabavi jedil in pijač preveč gledajo, kje bi prihranili kakšen dinar, čeravno zastran tega trpi kakovost kupljenega blaga. Obratovalni čas se mi zdi v redu.

Skupina fantov pri montaži pomivalnih omar: Veliko časa izgubimo, ker je do kantine daleč. Prodajo bi morali organizirati po obratih. Hoteli bi, da bi v zimskem času prodajali tudi toplo mleko in čaj. Za oranžado je že prehladno.

Franc Belak: Kantina je silno slabo založena, saj skorajda ni raz-

čas ne ustreza, je potrebno razmisliti in prisluhniti članom kolektiva ter ga spremeniti. Z dvema okencema se je povečala kapaciteta postrežbe skoraj enkratno, kar je moč ugotoviti iz dnevnega izkupička. Nismo pa za podpiranje lagodnosti pri naših članih kolektiva, ker se ugotavlja, da kantino običajno v večjem številu obiskujejo isti ljudje predvsem iz tistih obratov, kjer je delovna disciplina na nizki ravni.

Sem pobornik kolektivnih naročil, kakor to predvideva standard in ne bi bilo vrst in neukusnih diskusij pred okenci okrepevalnice s strani posameznikov, ki se na ta način izživljajo. Sem eden pobudnikov, da se delovnemu človeku nudi vse, toda pod določenimi pogoji, s katerimi se zagotavlja red in disciplina, ki je eden izmed pogojev za dobre medsebojne odnose v kolektivu.

Prav namenoma nočemo teh nekaj mnenj članov kolektiva, ki jih nismo izbrali namenoma, komentirati. Zaključek prepuščamo bralcem in seveda odgovornim ljudem v podjetju.

BESEDA O EKONOMIKI • BESEDA O EKONOMIKI • BESEDA O EKONOMIKI

NAŠI MRTVI KAPITALI

Večkrat govorimo o naših »notranjih rezervah«, vendar nam ni jasno, kaj je mišljeno z besedami »notranje rezerve«. Nekdo misli, da imajo nekateri še »lufta«, kako zapravijo veliko časa, ko so v službi, nekoristno itd. Drugi spet mislijo na nekoristno trošenje materiala ali pa na zapravljjanje le-tega. Eni spet na to, kako nekateri malomarno ravnaajo s polizdelki ali izdelki, drugi jih pa popravljajo ali pa na to, kako eni zaradi malomarnosti pokvarijo stroje in naprave, drugi jih pa popravljajo. Takih stvari je preveč, da bi jih lahko tu vse našteali. Ko se pogovarjamo, kako te naše »notranje rezerve« izkoristiti, pravimo večkrat zelo na kratko: »zboljšati disciplino« ali »zboljšati notranjo organizacijo« in s temi besedami smo zgoščeno vse povedali, naše notranje rezerve pa ostanejo naprej »notranje rezerve«.

Pa pogledajmo konkretno nekaj naših »notranjih rezerv«. Tisto, da vsak človek ni 100-odstotno izkoriščen v osmih urah, kar je v službi, to drži, a to še ni največji greh. So druge stvari, ki so morda še važnejše. Če gremo skozi naše obrate, bomo videli po policah veliko orodij. Ves tisti čas, ko ta orodja niso aktivno v uporabi, predstavljajo za nas mrtvi kapital. To pomeni, da imamo zaradi njih določene stroške, ki nam zmanjšujejo naš dohodek in tudi osebne dohodke. Prvi konkretni strošek, ki nastopa v zvezi s tem orodjem, je amortizacija, drugo so zavarovalnine, potem so obresti do osnovnih sredstev, so stroški skladiščenja, ki najbrž sploh niso posebej prikazani, nadalje stroški vzdrževanja. Če pa pomislimo, koliko ur letno se dejansko ta orodja uporabljajo (v letu imamo nekaj čez 300 delovnih dni po 24 ur), potem vidimo, koliko časa so ta orodja za nas res mrtvi kapital ali »skrita rezerva«. Saj vse to potrebujemo, bo nekdo rekel. Tudi če ga samo enkrat na leto rabiš, imeti ga moraš. To drži, če bi bil širok asortiman, ki ga še imamo, za nas nujen. Ker pa ni nujen, lahko odpade tudi del stroškov, ki nastopajo v zvezi s to množico orodij.

Pa ne gre samo za orodja. To naj bolj služi samo kot primer, ki ima mnogo podobnih sorodnikov v podjetju. Za stroje, ki so nezadostno izkoriščeni, velja podobna razlaga. Mi za stroj plačamo amortizacijo, zavarovalnino, obresti od sredstev in naprav in podobno pa če je stroj v pogonu ali ne. Če te stroške, ki so vezani na stroj ali napravo smatramo kot fiksne stroške, potem lahko na praktičnem poenostavljenem primeru vidimo, kaj pomeni za nas, če je stroj aktiven ali pa stoji.

Fiksni stroški za neki stroj je na primer mesečno 100.000 din. (To je amortizacija, zavarovalnina, vzdrževanje, obresti od osnovnih sredstev in drugo.) Zaradi poenostavitve bom navedel, da stroj izdeluje samo eno vrsto artiklov, ki jih prodajamo na trgu komad po 1000 din. Ko računamo, koliko nas ta artikel stane, vračunamo v lastno ceno poleg vseh drugih stroškov (material, pomožni material, osebni dohodek, režijo itd.), tudi fiksne stroške stroja. To naredimo tako, da fiksne stroške 100.000 din razdelimo na število artiklov, ki jih je stroj izdelal. In če bomo 100.000 din razdelili na čim večje število artiklov, tem manj bo prišlo teh stroškov na en komad. Tu navajam tabelo, koliko teh fiksnih stroškov pride na en komad, če stroj izdelava različno število artiklov.

Fiksni stroški	Število izdelanih komadov	Fiksnih stroškov za 1 komad	Na trgu dobimo za en komad
100.000	10	10.000	1.000
100.000	100	1.000	1.000
100.000	1.000	100	1.000
100.000	10.000	10	1.000
100.000	100.000	1	1.000

Vidimo, kako zelo se poceni proizvaja, če od nezadostnega izkoriščanja kapacitet preidemo na veliko izkoriščanje kapacitet. Praktično fiksni stroški niso tako točno enaki kot v našem zgornjem primeru, a malo odstopanja nas naj ne motijo. Če pa zdaj pomislimo, koliko časa v koledarskem času (300 delovnih dni po 24 ur) so naši stroji izkoriščeni, pa če začnemo pri pisalnem in računskem stroju in nadaljujemo pri strojih v mizarški delavnici, v orodjarni in drugje, potem vidimo, da tudi tu obstajajo naše »skrite rezerve«.

Podobno je z materialom. Tudi material nas ne stane samo toliko, kolikor plačamo kupcu, ampak dejansko veliko več. Za nas bi bilo najidealnejše, da bi material šel od kupca direktno v obdelavo in po najkrajši poti v prodajo. Tako bi odpadli vsi stroški skladiščenja, rabili bi manj obratnih sredstev in kreditov za ta sredstva, manj skladišč in imeli bi manj manipulacijskih stroškov. A praksa je danes taka: »boljše drži ga, nego lovi ga«, pa se največkrat na to ekonomijo materiala ne oziramo; glavno je, da ga imamo.

Če bi analizirali stroške, ki nastopajo v zvezi z materialom, pomožnim materialom in energijo, potem bi videli, da imamo tudi tu »skrite rezerve« in to ne male.

Vemo, da od vseh stroškov v našem podjetju predstavlja zdaleč največjo postavko material. Če poleg pločevine upoštevamo še druge materiale, pomožni material in drobni inventar, in to ne samo v enem določenem dnevu, ampak od takrat, ko te stvari pridejo k nam pa do uporabe, potem vidimo, da tu vzporedno nastopajo naslednji stroški: obresti od kreditov za obratna sredstva, zavarovalnine, stroški skladiščnega prostora in še drugi.

Nadalje je važno, kako ekonomično mi te materiale izkoriščamo. In ne samo materiale, tudi električno energijo, premog in podobno.

Za elektriko plačamo letno blizu 250 milijonov dinarjev. To so velike številke in mi z našim ravnanjem lahko vplivamo na njihovo višino.

TI

BESEDA O EKONOMIKI • BESEDA O EKONOMIKI • BESEDA O EKONOMIKI

OBROBU

Komentar

Poročilo o poteku predavanja in razprave komunistov o prehodu na skrajšan delovni čas objavljamo v posebnem sestavku. Tu hočemo ugotoviti le drobec, ki smo ga pogrešali in ki manjka pri celovitosti obravnavane problematike.

Razprava je dokazala, da komunisti trezno presoja kritičen položaj in skušajo odpraviti nepravilnosti, ki kratio redno proizvodnjo in zavirajo prehod na skrajšan delovni čas. Žal smo pa v predavanju in razpravljanju pogrešili element, ki je po naši sodbi prav tako pomemben, če že ne pomembnejši od drugih, ki jih omenjamo kot pogoje za večjo produktivnost.

Predavatelj in diskutanti so omenjali nabave strojev in naprav, uvedbe prenekaterih postopkov, izboljšanje discipline, preorientacijo na proizvode, ki trošijo manj reprodukcijskega materiala, uporabo odpadne pločevine, uvedbo sodobnejše organizacije, odpravo nepotrebnega dopisovanja med oddelki in drugo.

Prav nihče pa ni omenil gradnje objekta II, ki sodi nedvomno med največje naloge kolektiva v prihodnjem obdobju. Če namreč govorimo o disciplini, potem nikakor ne moremo in ne smemo mimo dejstva, da smo še vselej brez urejenih prh, brez drugih prepotrebni sanitarnih naprav, garderob in jedilnic. Prav urejenost teh prostorov bo v ne-majhni meri vplivala na zboljšanje discipline pri malicah in odhodih z dela ob koncu izmene.

Ob koncu velja še spomniti, da bo urejenost teh prostorov velik prispevek boljšim delovnim pogojem in naposled ne brez vpliva na razpoloženje delavcev pri delu.

Omenjeni razlogi so gotovo tako močni činitelji, da nanje moramo računati pri vseh načrtovanih naših prihodnjih nalog, posebej še pa zastran tega, ker postaja človek v delovnem procesu objekt vse večje pozornosti.

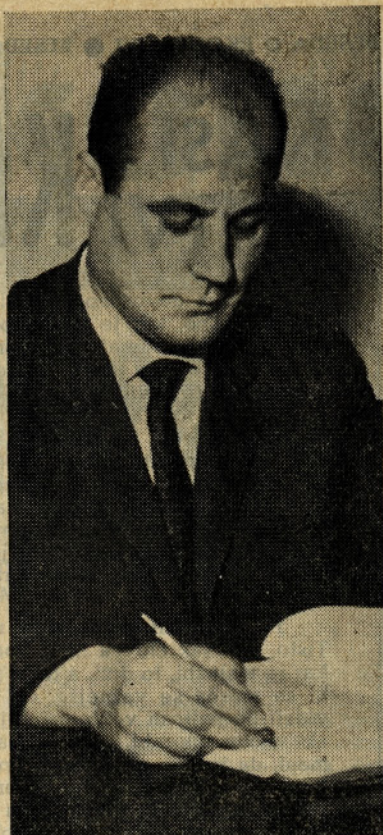
Prepričani smo, da bo komisija za prehod na skrajšan delovni čas upoštevala to tehtno pripombo in uvrstila gradnjo objekta II med naloge vrh spiska.

Pospešitev

DEL PRI POPRAVILU
IN PREUREDTVU PROSTOROV
KJER JE BILA PREJ AMBULANTA

Kot je že znano bodo prostori na Delavski cesti, kjer je bila do sedaj naša obratna ambulanta, preurejeni v stanovanja. Stanovalci, odnosno tisti, ki jim bodo dodeljena ta stanovanja, že težko čakajo na vselitev, ki pa ni mogoča dokler se stanovanja dobro ne uredi, saj so bila močno poplavljen leta 1954 in tudi letos jim poplava ni prizanesla.

Z ozirom na poplavo so se stroški za preureditev teh prostorov v stanovanja povišali zaradi pospešitve sušenja in odpravo škode, ki jo je povzročila poplava. Podjetje REMONT iz Celja bo izvršilo ta dela do 20. decembra 1964 — toda le, če se izvrši potrebno sušenje prostorov ter odpravijo škodljive posledice, ki so nastale ob poplavi. Obrtno gradbeno podjetje REMONT bi ta dela že izvršilo in bi bila stanovanja za stranke že vseljiva, če ne bi bilo navedene za preke.



EMAJLIREC: Pomen instituta za jugoslovansko emajlirsko industrijo?

Ing. Hudales: Trenutno imamo toliko posla »s samim seboj«, da niti nismo uspeli preveč razmišljati o tem, kakšen je pomen našega inštituta za jugoslovansko emajlirsko industrijo. Kako obvladati vse naloge, ki jih tavarhiška problematika postavlja pred nas — to je vprašanje, ki nas zaposluje in ki nam zaenkrat ne dovoljuje, da bi svojo dejavnost razširjali čez tovarniško ograjo. To je prav gotovo tudi vzrok, da v začetku naš inštitut ne bo kdovekako pomemben za emajlirsko industrijo v državnem merilu. Ko pa bo rešenih nekaj najbolj kritičnih kadrovskih vprašanj, ko bomo uspeli naše laboratorije opremiti z najnovejšimi aparati in napravami, tedaj se bomo lahko lotili raziskav, ki ne bodo več interesantne samo za našo tovarno. »Teritorialna izolacija« inštituta bo s tem prenehala in če bodo naši rezultati dela dovolj zanimivi tudi za druge, potem lahko rečemo, da bo pomen našega inštituta toliko večji, kolikor večje bo zanimanje drugih podjetij za naše dosežke.

EMAJLIREC: Lahko govorimo o posrednem ali neposrednem vplivu instituta na razvoj jugoslovanske emajlirske industrije?

Ing. Hudales: Mislim, da lahko. Naj samo omenim, da smo se svo-ječasno pogovarjali s predstavniki »Slobode«, Čačak in »Boris Kidrič«, Struga ter s predstavniki steklarne v Rogaški Slatini. Zeleli smo izvedeti, kako gledajo na eventualno sodelovanje med našim inštitutom in njihovimi laboratoriji. Bil sem prijetno presenečen, ko sem dobil zagotovilo, da si takšnega sodelovanja žele in da ga nameravajo z vsemi svojimi silami podpreti. Od naše iniciative je tedaj odvisno, kako bo to sodelovanje potekalo in pa seveda od objektivnih okoliščin (kadri, oprema). Vpliv našega inštituta na jugoslovansko emajlirsko industrijo bi bil v tem primeru evidenten.

EMAJLIREC: Zastran česa imate kot vodja razvojno raziskovalne dejavnosti v podjetju največ pomislekov?

Ing. Hudales: Nimam večjih pomislekov, kajti prepričan sem, da smo na pravi poti. Ni vse kot bi moralo biti, toda na koncu se vedno najde rešitev. Včasih gre to teže, drugič zopet laže. Največ težav pa bo imel inštitut prav gotovo s kadri, kajti strokovnjake — raziskovalce so naše visoke šole z uvedbo III. stopnje šele začele vzgajati.

EMAJLIREC: Se vam zdi, da bomo mogli zaostanek v razvojnem delu nadomestiti s hitrejšim tempom?

Ing. Hudales: Na splošno lahko govorimo o velikih zaostankih raz-

Neuresničena grožnja

vojno-raziskovalne dejavnosti znotraj naših gospodarskih organizacij. Vendar sem prepričan, da bomo v relativno kratkem času uspeli nadoknaditi dobršen del zamujenega. Verujem v sposobnost, pripravljenost, strokovnost in občutke za mero sodelavcev. Do razmaha vseh sposobnosti in osebnosti pa bo lahko prišlo le tedaj, če bomo zagotovili maksimalne objektivne pogoje dela.

EMAJLIREC: Vem, da je vaš konjiček kuhanje. Povejte mi recept za hitrejšo rast podjetja v prihodnjem obdobju.

Ing. Hudales: Kako je treba skuhati skromno kosilo, ki se sestoji iz krompirjeve juhe in rižote — to bi znal povedati, nikakor pa ne bi znal dati recepta za »hitrejšo rast podjetja v prihodnjem obdobju«. Zato naj mi Emajlircu oprost, če ne bom neposredno odgovoril na zastavljeno vprašanje.

Preden preidem na navodila za kuhanje kosila, naj spomnim na modrost, da je dobra kuharica tista, ki zna iz nič skuhati dobro jed. Jaz pa trdim, da iz nič ni nič! To je moj moto.

Uvodoma bi samo še želel poudariti, da pri kuhanju kosila sicer lahko sodeluje več oseb, vendar bo jed uspela samo tedaj, če bodo posamezna dela lepo razdeljena. To velja predvsem za pripravljalne posle, ki se mi zde izredno važni in brez katerih si enostavno ne morem zamisliti uspeha.

V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da jed ne bo slana, ker se bodo zanašali drug na drugega. Lahko pa je presoljena, če ne bodo imeli zaupanja drug v drugega in če bo vsak mislil, da mora delati vse od začetka do konca. Slehernemu od udeležencev smo torej poverili konkretno nalogo. Prvi je dobil nalogo naj zreže čebulo. To

ING. OSKAR HUDALES MI JE OB NEKI PRILOŽNOSTI DEJAL: »ČE BI BIL JAZ INTERVJUJAN, BI ODGOVARJAL: NE VEM... MI NI ZNANO... O TEM NISEM SLIŠAL NIČESAR...« TEGA SEM SE DOMISLIL ONI DAN, KO SEM STOPAL PO STOPNICAH V KLETNI PROSTOR UPRAVNEGA POSLOPIJA, KJER IMA ZASILNO PREBIVALIŠČE. NAMEN? JASEN: IZVABITI MU ODGOVORE ZA VSAKO CENO!

mora biti človek, ki nima preveč občutljivih očesnih žlez, kajti premočno soljenje bi mu zastrlo pogled. To bi pomenilo, da v danem trenutku ne bi mogel videti daleč od sebe, se pravi da v danem momentu ne bi bil dovolj razgledan. Lahko pa si pomagamo tudi na ta način, da mu damo zvečiti kos črne kruha, kar močno zavira soljenje. Obrobna korist tega posega pa je nadalje v tem, da med delom ni mogoče preveč na široko odpirati ust, kar ni slaba stvar.

Drugemu poverimo lupljenje krompirja. To naj bo oseba, ki ne guli preveč na debelo, tako da odpadki ne bo preveliki. Lahko mu sicer določimo odstotek dovoljene izgube, s čemer pa v stvari nismo dosegli ničesar, kajti predebeli olupki imajo vedno za posledico preveč oguljen krompir najsi smo izbrali še tako ugodno merilo.

Prebiranje riža poverimo tretjemu. Dober vid je pogoj in pa trda koža za vsak primer. Kljub vsemu se tej osebi utegne primeriti, da odbere med smetje tudi kakšno zdravo rižovo zrno. Toda v tem primeru smo še vedno na boljšem kot pa bi bili v primeru, če riža sploh ne bi prebirali. Znani smo namreč primeri, da je med zvečenjem rižote iz neprebranega riža zob nenadoma zagrizel z vso silo v kamenček. Zob se je zlomil, kar po navadi boli, vedno pa kazi zunanji videz.

Nekdo, četrti po vrsti, naj očisti in opere meso ter zreže na večje kose. Najboljše bi bilo, če uporabimo telečje meso. Toda ta zvrst

mesa je draga in po navadi malo slabše stoječe gospodinjstvo nima dovolj finančnih sredstev za nabavo teletine, brez katere pa ni dobre rižote. Na videz začaran krog, iz katerega se je eventualno mogoče izmuzniti tako, da ne investiramo v govedino za nedeljsko juho, saj tudi goveje meso ni ravno poceni, še posebej, če dobimo žilav komad, ki ga ne moremo skuhati, nakar ga zavržemo, ker ni prebavljiv.

S tem, ko so glavne priprave izvršene, pričnemo s kuho. Krompirjeva juha ni problem. Paziti moramo le, da ne vzamemo preveč vode, ker postane v tem primeru preveč vodena. Z rižoto je po navadi več težav; kuhati se mora počasi na lahnem ognju. Po navadi zmanjka potrpljenja in loncec z rižom postavimo na močan plamen, nakar se vse skupaj prismoči — samo zato, ker nismo pustili časa čas. Pričeti moramo znova, s čemer smo seveda močno zvišali ceno našemu sicer dokaj preprostemu kosilu. Da o slabem razpoloženju pomoznega osebja, ki mora pričeti spet znova, sploh ne govorimo.

EMAJLIREC: Vaš oče je književnik; z literaturo ste torej »dedno obremenjeni«. Povejte mi naslov romana, ki bi ga hoteli brati v »Emajlircu«.

Ing. Hudales: Tri leta sem živel v Sisku. Zelel bi obnoviti znanje hrvaščine. Zato si želim roman z naslovom: »Čula, rekla, kazala«. Samo preveč nadaljevanja naj ne bi imel!

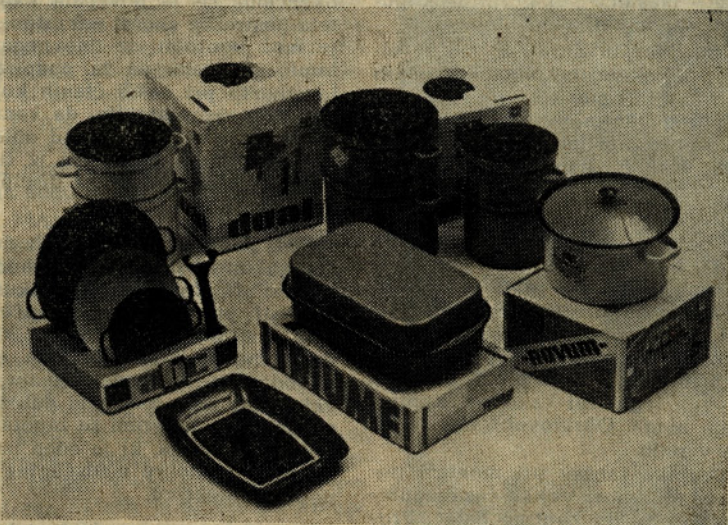
BIENALE-BREZ NAS

V Ljubljani je bila pretekli mesec v Moderni galeriji zelo zanimiva razstava — BIENALE industrijskega oblikovanja. Ta razstava ni pomembna samo kot kulturni dogodek za našo javnost — potrošnike industrijskega blaga, ampak tudi za našo industrijo. Torej je bila zanimiva tudi za naše podjetje.

BIENALE (izraz sam pove, da bo razstava vsako drugo leto) industrijskega oblikovanja je bila mednarodna prireditev z udeležbo mnogih evropskih držav. Večina eksponatov je iz drugih držav, predvsem tistih z višjim življenjskim standardom (Švedska) in z visoko razvito industrijsko proizvodnjo blaga za široko potrošnjo.

Razstava ni imela samo namena, da bi širši javnosti dala prikaz (samo delček) industrijskega oblikovanja v Evropi, ampak je bil njen namen tudi v tem, da bi domačo industrijo

spodbudila k industrijskemu oblikovanju, ter prikazala nujnost istega pri naših tendencah po mednarodni delitvi dela. Ta prireditev je samo del naporov, ki jih njeni prireditelji in ostali vlagajo za dosego priznanja industrijskemu oblikovanju kot nujnemu spremljevalcu vsake industrijske proizvodnje. Industrijsko oblikovanje je pri nas res še v povojih, tako glede kadra kot tudi razumevanja zanj. To stanje niti ne preseneča. To je namreč posledica naše splošne industrijske zaostalosti



Izdelki, ki so dobili »nezaupnico« izvedencev.

in pa konjunktura v vseh povojnih letih.

Ob tej razstavi, ki je bila nekaj obračun industrijskega oblikovanja za vso državo, je prav, da tudi pri nas pogledamo, kako je s to zadevo. Podajmo kar zaključek: slabo. Slednje velja tudi za jugoslovansko povprečje, vendar imamo občutek, da smo mi izpod jugoslovanskega povprečja. Na razstavo smo sicer poslali nekaj eksponatov, vendar brez uspeha. Komisija za izbor jih je namreč zavrnila. Poleg te samokritike je nujno dodati tudi nekaj objektivnih opazil. Namreč: od zelo veliko razstavljenih predmetov, emajlirane posode ~ razen ene izjeme ~ ni bilo. Slednje je jasen dokaz, da je področje keramike, stekla, porcelana itd. (ki so bili najuspešnejši eksponati) s stališča industrijskega oblikovanja neprimerno manj zahtevno kot emajlirana posoda. Dokaz za to trditev je tudi zvezni »natečaj za oblikovanje emajlirane posode«, ki smo ga pred enim letom razpisali in ki kljub precejšnjemu številu poslanih del ni zadovoljil.

Slednje ugotovitve pa seveda ne smejo delovati destimulativno. Obratno: nujno bo treba najti rešitev tega problema. Očitki, ki smo jih dobili ob tej razstavi, se čez dve leti ne bi smeli več ponoviti. Če že ne bomo dobili kakšne medalje, bi vsaj na razstavi morali biti udeleženi. Pri delu, ki je že načeto (ročaji, kvalitetna posoda), pri nadaljnjem zoženju asortimenta in pri malo večjem prizadevanju ta cilj prav gotovo ni nedosegljiv. D.

O delavcih, ki študirajo na srednjih in višjih šolah

Danes se borimo z najrazličnejšimi problemi od materiala do strojev in naprav. Material je vedno težje dobiti, stroji pa so že precej izrabljeni. Težimo k zvišanju produktivnosti in modernizaciji tehnološkega procesa. Vsa ta dogajanja v podjetju silijo delavce k intenzivnejšem razmišljanju pri izpolnjevanju nalog. Težavne naloge, ki so postavljene pred slehernega posameznika, zahtevajo določeno izobrazbo posebno, če delavec opravlja bolj zahtevno delo ali celo vodi skupino ljudi ter odgovarja za delovna sredstva in proizvodnjo. Zahtevne naloge so prisilile marsikoga, da se je odločil za dopolnilni študij, kar mu bo edino omogočilo, da bo svoj delokrog obvladal in ostal na položaju, ki ga zaseda. Perspektiva grozi, da bo napredek v tehnologiji in organizaciji marsikoga izločil in postavil na delovno mesto, za katero je sposoben.

Tisti, ki so spoznali to resnico, so se odločili za študij. Naš kolektiv pa te tendence podpira in želi, da bo čim več praktikov doseglo nivo izobrazbe, ki bo omogočila uspešno delo v novih pogojih. Danes imamo na srednjih šolah 4, na višjih pa 24 članov kolektiva. Zanimivo je veliko število študentov na višjih šolah. Vidi se tendenca nadaljnega študija po končani srednji šoli. Nekaj je takih, ki so z izrednim šolanjem dosegli nivo srednje šole in želijo doseči vsaj prvo stopnjo fakultete. Tovariš Hafner je z izrednim študijem končal gimnazijo, tovariš Bogomir Krušič pa srednjo ekonomsko šolo. Vpisala sta se na višjo

komercialno šolo. Po daljši prekinitvi po končanem šolanju na tehniški srednji šoli so se odločili za študij na višji tehniški šoli tovariši: Franc Vrabčič, Drago Dolžan (prekinil strojno fakulteto), Slavko Udrih, Marjan Krempuš in Anton Lasnik. Našteti tovariši imajo še dva izpita in diplomsko nalogo in bodo prvi diplomanti višje tehniške šole v celjskem okraju.

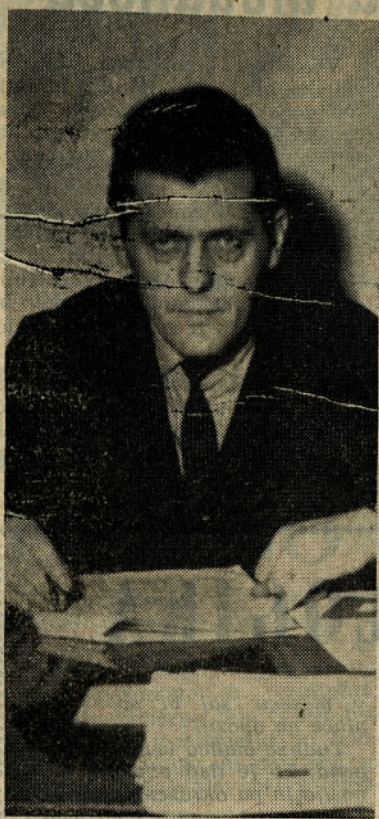
Na višjo tehniško šolo sta se vpisala takoj po končani srednji šoli tovariši Ivan Gleščič in Milan Jeršič. Smatram, da bi bilo bolje, če bi se tovariši za nekaj časa utrdila v praksi in potem z izkušnjami nadaljevala študij.

Na višjo gradbeno šolo se je vpisal tovariš Oton Račević. Študij mu bo lažji, ker ima bogate delovne izkušnje.

Vzdušje v naši komercialni in zahtevnost dela sili tovariše in tovarišice k dodatnemu študiju. Na višji komercialni šoli so vpisani: Hajda Vrankar, Teodora Mutec, Jože Skočir, Ivan Gubšček, Štefica Regoršek, Boris Magdič, Stanislava Szabo, Jelka Sorčan, Elizabeta Kotnik, Bogomir Krušič in Horst Hafner. Vsi ti se zavedajo, da bodo v bodoče vedno večje zahteve pred nabavo, posebno pa prodajo. Želimo jim, da bi uspešno prehodili začeto pot.

Na višji kadrovske šole je vpisanih 9 tovarišev in to 6 na oddelku za kadrovska vprašanja, eden za varnost pri delu in 2 za poslovno organizacijo. Oddelki na tej šoli so še novi in v razvoju. Šola želi dati snov iz prakse za delovna mesta, katera tovariši zasedajo.

Tehniško srednjo šolo obiskujeta



Bogomir Krušič, pred drugo etapo

dva delavca in ekonomsko srednjo šolo tudi dva.

Iz naštetega je videti, da je težnja za dopolnilno izobraževanje velika. Posebno bi želel opozoriti na grupo, ki obiskuje višjo tehniško šolo Maribor, ki dela zelo uspešno v skupini in bo v prihodnjem letu že končala.

Včasih je slišati, da je načelo, da lahko doseže vsak delavec najvišjo stopnjo izobrazbe, samo fraza. Prav pri naših izrednih študentih vidimo, da načelo zelo drži, seveda samo pri tistih, ki imajo trdno voljo in dosežejo svoj cilj.

Albin Brenčič

Okrožnica

O PRAVICAH ČLANA KOLEKTIVA GLEDE NAKUPA IIIA IZDELKOV IN O POTEKU TE PRODAJE

1. Člani kolektiva imajo pravico kupovati letno do 12 kg IIIA izdelkov — posode ter sicer emajlirane, pocinkane, brušene in ostale posode.

2. Člani kolektiva imajo nadalje na podlagi izkazane potrebe pravico nakupa IIIA sanitarnih izdelkov, Econom lonca in sokovnika, kar odobrava posebna komisija, imenovana od UO v sestavi tov. Stor Franc, Ratej Rihard in Salekar Erlih v mejah količin, ki ostanejo od proizvodnje.

3. Člani kolektiva, ki se poročijo, imajo poleg gornjih dveh točk še pravico nakupa 12 kg IIIA posode.

4. Pri rojstvu novorojenčkov do 1. leta ima upravičenec pravico nakupa IIIA pocinkane banjice izven zgoraj omenjene količine v kolikor so na zalogi. Podatke o upravičenosti nakupa potrdi KSS.

5. Cena IIIA izdelkov je za emajlirano posodo 370 din po kg, za pocinkano posodo 230 din, dočim je cena za ostale artikole, ki jih odobrava komisija, normalna prodajna cena za Ila blago manj popust za IIIA kvaliteto.

6. Nakup blaga, omenjen v gornjih točkah, je predpisan na posebnem postopku, ki se objavi preko sindikalnih podružnic in tovarniškega glasila »Emajlirco« vsem članom kolektiva.

7. Izdaja IIIA blaga po vseh zgoraj omenjenih točkah se za naše člane kolektiva vrši preko trgovskega podjetja »Merx«, poslovalnica »Enotnost«, Mariborska cesta 71. V tej poslovalnici se na podlagi medsebojne pogodbe med Tovarnjo emajlirane posode in trgovskim podjetjem »Merx« lahko prodaja samo našim članom kolektiva in nobenemu drugemu potrošniku in so tako naši člani kolektiva zaščiteni in sigurni, da naročeno posodo, ki bo ob priliki naročila na zalogi in izdana v paketu tej poslovalnici, tudi dejansko dvignejo v tej poslovalnici.

8. Dvig IIIA blaga v poslovalnici »Enotnost« lahko izvrši samo lastnik tovarniške legitimacije za nakup IIIA izdelkov ali pa njegov zakonski tovariš.

9. Na podlagi zahtevnic, na katerih so IIIA izdelki specifični, na skladiščnik IIIA izdelkov pripravil željeno blago, ki bo takrat ob času naročila na zalogi, to blago pakiral in 1-krat tedensko oddal ca. 100 paketov IIIA blaga poslovalnici »Enotnost« in naročniki lahko tekom naslednjega tedna te pakete dvignejo pri poslovalnici »Enotnost«.

Paketi nosijo sledeče podatke:

- a) tekočo številko paketa,
- b) ime in priimek naročnika,
- c) številko tovarniške legitimacije IIIA izdelkov in
- d) količino v kg po vrstah blaga.

10. Postopek naročanja IIIA blaga je sledeč:

a) Upravičenec za nakup IIIA izdelkov dvigne v svoji obratni pisarni poseben formular, na katerega izpiše željene artikole IIIA blaga, ki ga želi kupiti.

Priporočamo, da poleg zahtevanih artiklov napiše tudi eventualno nadomestilo, ker se lahko zgodi, da v času naročila željenih artiklov ne bo na zalogi.

b) Formularje pod točko 1 izdajo obratne pisarne po ključu, ki je določen na osnovi zaposlenih po EE.

c) Na podlagi zaposlenih na dan 4. novembra 1964 je ključ za izdajo formularjev na teden sledeč:

EE 1	21 formularjev
EE 2	30 formularjev
EE 3	6 formularjev
EE 4	2 formularja
EE 5	5 formularjev
EE 6	1 formular
EE 7	10 formularjev
EE 8	25 formularjev
Skupaj tedensko:	109 formularjev

d) Upravičenci, ki so v določenem tednu dvignili te formularje, morajo najkasneje do četrta v tednu oddati izpolnjene formularje nazaj obratnim pisarkam. Obratne pisarne izpolnjene formularje v zgoraj navedenih količinah po EE oddajo do sobote v tednu vodji skladišča gotovih izdelkov tovarišu Videnšek Petru.

e) Po pregledu števila formularjev izda vodja skladišča gotovih izdelkov te izpolnjene formularje skladiščniku IIIA izdelkov.

f) Skladiščnik IIIA izdelkov od ponedeljka do vključno petka v naslednjem tednu pripravi po teh formularjih pakete, jih opremi s podatki, navedenimi pod točko 9 te okrožnice. Če skladiščnik IIIA blaga glede na trenutne zaloge sploh ne more kompletirati paketa, vrne formular s tozadavno pripombo preko vodje skladišča gotovih izdelkov odnosno obratni pisarki, katera mora o tem pritožnika obvezno obvestiti. Obenem za vsak teden vodi posebno evidenco odnosno seznam paketov.

g) V soboto skladiščnik IIIA izdelkov pokliče predstavnika poslovalnice »Enotnost« na prevzem teh paketov. Paketi se prevzamejo na podlagi seznama, ki ga je izdelal skladiščnik IIIA posode v trojniku.

h) Predstavniki poslovalnice »Enotnost« potrdi prevzem pripravljenih paketov na izvodu, ki ostane v podjetju. Ravno tako potrdi prevzem teh paketov na odpremi, ki jo izstavi odpremi oddelek. Tej odpremi se priključijo tretji izvod se-

znama paketov. En izvod odpremišnice in en izvod seznama paketov se izroči prevzemniku poslovalnice »Enotnost«.

i) Člani kolektiva imajo na zgoraj opisan način pravico kupiti IIIA izdelke samo 2-krat v letu in to v slučaju, da pri prvem nakupu niso mogli biti postreženi po zahtevani specifikaciji v količini 12 kg.

Na primer: Če upravičenec v prvem polletju dvigne samo 6 kg IIIA posode, je upravičen v drugem polletju ponovno dvigniti preostalo količino 6 kg. V kolikor pa tudi ob drugem nakupu zaradi pomanjkanja sortimenta ni mogoče doseči odobreno količino 12 kg, se nakup v tretje ne more izvršiti.

j) S pogodbo med našim podjetjem in trgovskim podjetjem »Merx«, poslovalnica »Enotnost« je dogovorjeno, da se pripravljene pakete lahko dvignejo s tovarniško legitimacijo v naslednjem tednu, ko so paketi prosilcev oddani poslovalnici. Poslovalnica »Enotnost« potrdi v legitimaciji kupca predajo paketa. V kolikor upravičenci ne dvignejo svojega paketa v tem določenem tednu, ga kasneje ne morejo več dvigniti. Nedvignjeni paketi se po naknadnem sporazumu med obema pogodbenikoma ali vrnejo podjetju ali pa oddajo v prodajo poslovalnici »Pri Cinkarici«, Mariborska 31. Ti paketi se v tem primeru morajo obvezno razpakirati in prodati na običajni način.

k) Izdaja formularjev po EE se prične s ponedeljkom 9. tekočega meseca tako, da lahko prvi upravičenci dvignejo pakete v tednu od 23. do 28. tekočega meseca.

l) KSS je dolžan takoj izdati obratnim pisarkam vse še neizdane tovarniške legitimacije za nakup IIIA izdelkov po EE. Obratne pisarne pa obnemem z izdajo formularjev za nakup IIIA izdelkov upravičencu izdajo tudi tovarniško legitimacijo za nakup IIIA izdelkov.

m) Prvenstvo nakupa do konca tega leta imajo oni člani kolektiva, ki v letu 1964 do današnjega dne še niso kupili nobene količine IIIA izdelkov.

n) KSS se zadolži, da do konca leta 1964 pripravi potrebno število novih tovarniških legitimacij modre barve tako, da jih člani kolektiva preko svojih obratnih pisark lahko prejmejo najkasneje do 15. januarja za leto 1965.

o) KSS tedensko izdaja obratnim pisarkam 100 formularjev po zgoraj določenem ključu po točki 10 c.

p) Kontrola nad prodajo paketov v poslovalnici »Enotnost« izvaja enkrat mesečno prodajna služba podjetja.

Prosilci za ostale IIIA izdelke dvignejo formularje prav tako v obratni pisarni. Obratna pisarka pa ne sme izdati formularja, če ima prosilec v tovarniški legitimaciji že vpisan nakup tega artikla v določenem letu. Prosilec pa izpolnjen formular za nakup Econom lonca, sanitarnih izdelkov in sokovnika razen IIIA posode odda predsedniku komisije tovariš Stor Francu v EE 3. Komisija je dolžna voditi evidenco o odobrenem nakupu posameznika.

11. Postopek pri nakupu odpadnega materiala:

a) Član kolektiva, ki želi kupiti v podjetju odpadni material, napiše prošnjo, v kateri utemelji zakaj bo ta material potreboval in to prošnjo odda predsedniku komisije tov. Stor Francu in to do srede v tednu.

b) Med odpadni material spadajo vse vrste odpadkov razen materiala, ki se pridobi od rušenja zgradb in razmontiranja naprav. Takšen material se lahko prodaja samo z odobritvijo komisije UO za prošnje in pritožbe.

c) Komisija v četrtek pregleda dospele prošnje in utemeljene prošnje po svoji presoji potrdi, material oceni in to prošnjo z napisano ceno odda prodajnemu oddelku podjetja zaradi daljnega fakturiranja.

d) Ves odpadni material se mora obvezno zbrati pri skladiščniku odpadnega materiala tov. Metličar Juriju, ki je dolžan pri ocenitvi prisostvovati in material, ki je bil od komisije odobren, tudi izločiti iz zaloge.

e) Komisija ne more oceniti materiala, ki bi se zbral kjerkoli drugje v podjetju ali pa se nahaja v raznih delavnicah in skritih mestih. Ravno tako komisija ne more potrditi nakup, v kolikor ne preloži material še lahko uporabi v podjetju samem.

f) Na podlagi odobrenih prošenj prodajni oddelek izpiše račun ročne prodaje in jih do petka zjutraj odda skladiščniku odpadnega materiala, kjer jih posamezni prosilci dvignejo.

g) Upravičenci nato pri blagajni plačajo račun in v petek do 14. ure dvignejo pri skladiščniku odpadni material v svrhu odvoza iz podjetja.

h) Odpadni material, ki spada pod inventar, se lahko prodaja šele, ko je po CDS odpisan, kar potrdi pisarna inventarja na prošnjo prosilca.

i) Odpisan material, ki je bil osnovno sredstvo podjetja, posamezni člani kolektiva ne morejo kupovati, temveč se takšen material proda po veljavnih predpisih preko prodajne službe podjetja.

j) Odpadna drva prodaja še nadalje po predpisanem postopku odpremi oddelek (tovariš Peternel).

Škoda ob poplavi

Zadnja poplava nam je povzročila znatno škodo. Splošni Zavarovalnici smo prijavili takoj po poplavi nastalo škodo ter smo to ocenili v višini 53.500.000 din. Škodo so ocenjevale komisije in strokovne službe, ki so bile v podjetju zadolžene za pregled in ocenitev škode.

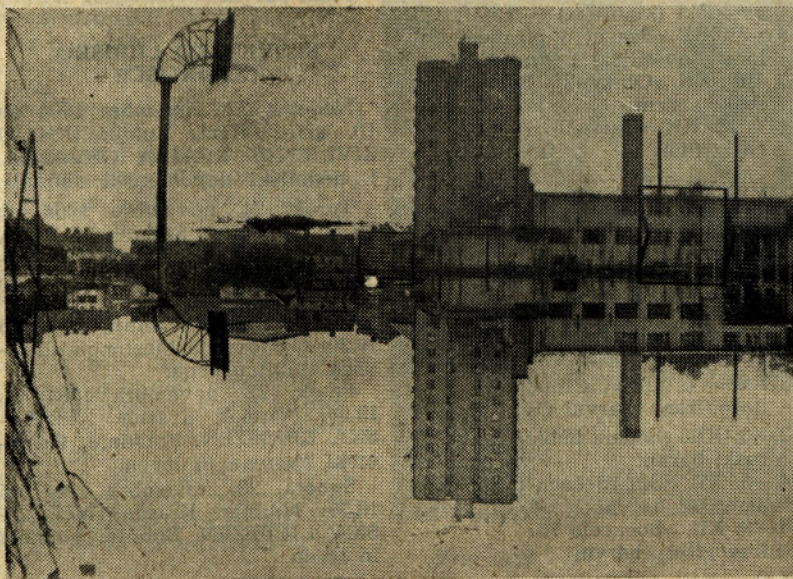
Po naših internih ocenitvah znaša škoda predvsem na osnovnih sredstvih okrog 37.000.000 din in to na elektro peceh in plinskih pečeh, pri katerih se bo zaradi vlage bistveno zmanjšala doba trajanja. Znatna škoda je nastala tudi na embalaži in v skladišču lesa — preko 6.000.000 din. V skladišču šamotnih izdelkov znaša škoda preko 2.000.000 din ter v skladišču elektra materiala preko 1.500.000 din. Ostale manjše škode so še na drugih sredstvih podjetja.

Komisija zavarovalnice, v kateri sta bila zavarovalna strokovnjaka iz Republiške zavarovalne skupnosti, je pregledala že vse obrate, osnovna in obratna sredstva ter opremo, kjer je nastala škoda. Hkrati sta pregledala naše ocenitve škode. V bistvu se bo naša ocenitev ujemala z višino škode, ki nam jo bo priznala zavarovalnica. Le pri osnovnih sredstvih, to je pri pečeh se bo izvršil še dodaten pregled po posebnih strokovnjakih za peči ter se bo nato odločilo na podlagi mnenja teh strokovnjakov, ali naša ocenitev tudi glede teh škod na osnovnih sredstvih povsem ustreza.

Predstavniki Zavarovalnice so nam dali priznanje za naša reševalna dela v tovarni, ker smo s tem prihranili veliko škode ne samo podjetju, marveč s tem tudi družbi. Stroške za reševalna dela bo plačala Zavarovalnica. Ti stroški obsegajo samo reševanje ter tudi stroške ponovne usposobitve in čiščenja. Prijavili smo jih v višini preko 2.000.000 din.

Pričakujemo, da bo vprašanje izplačila škode, nastale ob poplavi, v kratkem in zadovoljivo rešeno za naše podjetje.

Istočasno s škodo v tovarni je bila ocenjena po naši posebni strokovni komisiji tudi škoda, ki je nastala na naših stanovanjskih zgradbah zaradi poplave. Ta škoda je posebej ocenjena za vsako stanovanjsko zgradbo in stanovanje ter so ocenitve predložene Splošni zavarovalnici.



Poplavljenno področje v okolici TSŠ

Priporočilo ekonomskim enotam

Po podatkih računovodstva je upravni odbor na izredni seji 6. 11. 1964 ugotovil, da je prihranek na režiji in amortizaciji v tretjem četrtletju nižji od prihrankov v prvih dveh četrtletjih. Proizvodni plan za mesec oktober ni bil dosežen. Če se izpolnjevanje plana v mesecu novembru in decembru ne bo izboljšalo, potem ne bo prihrankov za četrto četrtletje, ker je izplačilo teh po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov vezano na izpolnjevanje plana.

Zato je upravni odbor priporočal ekonomskim enotam, da dajo del prihrankov iz tretjega četrtletja v svoje rezervne sklade osebnih dohodkov, da bodo ekonomske enote lahko koncem zadnjega četrtletja izplačale del teh prihrankov, tudi če jih v zadnjem tromesečju ne bi ustvarile ali pa bi bili prihranki zelo nizki.

Meritve v emajlirnici

V preteklih dneh je opravil zagrebški Zavod za zaščito zdravja v našem podjetju nekaj meritev, ki bodo natanko zaznale kemične sestavine atmosfere v nekaterih delih emajlirnice, topilnice in v samih pečeh.

Mimo škodljivih sestavin za emajle bo moč ugotoviti, katere zdravju škodljive sestavine vsebuje zrak emajlirnice. Meritve bodo končane do konca novembra.

Izsledki Zavoda za zaščito zdravja bodo koristili razen strokovnjakom tudi zdravstvenim delavcem, ki jim bodo podatki potrebni pri načrtovanju preventivnih ukrepov.

Letošnji repertoar celjskega gledališča

Gledališka sezona v celjskem gledališču se že odvija po določenem delovnem načrtu. Iz večjega števila del, ki so predstavljala okvirni repertoar, se je med delom pokazal dokončni izbor, ki ga bo gledališče letos pokazalo svojemu občinstvu.

V rednem repertoarju bo na sporedu sedem del: Velimira Lukiča DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA, dramatisacija romana F. M. Dostojevskega ZLOČIN IN KAZEN, Shakespearov VIHAR, Sama Spewacka MOJI TRIJE ANGELI, Ivana Cankarja KRALJ NA BETAJNOVI, Normana Krasne NEDELJSKA LJUBEZEN in VEČER POLJSKE SATIRE.

Jedro repertoarja predstavljajo Cankar, Dostojevski in Shakespeare. Izbrana dela so literarne umetnine, ki bodo gotovo pritegnile dosti občinstva. Dobršen del repertoarja pa je posvečen veselim delom, pa naj gre za satiro ali za komedijo.

Za mladino je bila že pripravljena uprizoritev dveh igr: Nakamura Šinkičija POJOČA SKRINJICA in Andersenova CESARJEVA NOVA OBLAČILA.

V sklopu komornega odra bo celjsko gledališče letos pripravilo recitacijski večer slovenske ljubzenske poezije, ki bo v prerezu obsegal najlepše pesmi slovenskih pesnikov.

Za konec sezone pa bo celjsko gledališče spet pripravilo uprizoritev na prostem. Nastopilo bo na Kocenovem trgu. Doslej še ni bilo dokončno odločeno, katero delo bo uprizorjeno, bržčas pa bo to zgodovinska igra.

Celjsko gledališče upa, da bo s pisanim izborom del ustreglo različnim željam in tako pritegnilo k svojim predstavam kar največ obiskovalcev.



Prizor iz mladinske igre POJOČA SKRINJICA v izvedbi SLG Celje

IZ TISKA JE KATALOG EMAJLOV

Rezultat večmesečnega dela laboratorija in propagandnega oddelka je ličen katalog emajlov, ki je izšel v srbohrvatski in angleški mutaciji. Naklada kataloga je 1000 izvodov.

Ze sklep o prodaji emajlnih frit je narekoval izdajo kataloga, ki bi vseboval mimo tehniških karakteristik tudi zbrane podatke materialov za mletje emajlov. V teh dneh je izšel iz tiska katalog žepnega formata, ki bo nepogrešljiv pripomoček pri izbiri ustreznih emajlov za posamezne vrste emajliranih izdelkov, hkrati bo pa v precejšnji pomoč strokovnjakom pri laboratorijskem delu.

Katalog vsebuje podatke o 35 vrstah emajlov in pogojih embalaranja.

RIBJA LOGIKA

Naj se predstavim: Sem okrasna ribica v akvariju upravnega poslopja. Vi pravi, da sem silno lepa in to mi gode predvsem zato, ker sem ženskega spola. Vendar sem za razliko od lepih žensk jaz pametna. Poznam vas skoraj že vse, predvsem pa tiste, ki so najbolj funkcionalni in jim zato pravite funkcionarji. Ti največ tekajo po stopnišču gor in dol, a se nikoli ne ustavijo. Vedno imajo namrščene obraze in če jih kdo ustavi, začnejo govoriti kot na sestanku.

Ja, ja! Jaz že vem kaj je sestanek! Sestanek je skupina ljudi, ki sedijo, se pomenjujejo in nič ne delajo. Sem zadel? Seveda sem, saj sem pametna! Tudi to že vem, da morajo biti sestanki vedno dopoldne in mi je zastran tega vsako popoldne silno dolgčas. Zakaj ne skličete kakšnega sestanka tudi popoldne? Tako rada bi videla, da bi bil vsaj včasih tudi popoldne takšen vrvež kot dopoldne. Tako je pa stopnišče čisto prazno in le nekateri se kdaj pa kdaj pojavijo, pa še ti so vedno isti.

V začetku meseca se ljudje ustavljajo pred akvarijem in me gledajo. Ustavljajo se na stopnišču in se pogovarjajo med seboj. Takrat je tako lepo! Nobenega tekanja gor in dol ni in zdi se mi, kot da bi bili ljudje na letovanju v tistem kraju Jadrana, od koder sem doma. Zato je pa zadnje dni v mesecu nemogoče. Ljudje tako švigajo mimo akvarija, da se mi moti v glavi. Sploh se ne ustavljajo. Če jih kdo ogovori, zavpijejo: Plan! in že so v drugem nadstropju. Gotovo je ta plan kakšna hudoba in še sreča je, da se pojavi samo zadnje dni

v mesecu, saj bi me sicer nihče ne opazil.

Tudi za malico vem, kaj pomeni. To je tisti papir, ki ga nosijo in pa okružene porcije. Že petnajst minut pred malico hodijo ljudje dol in na njihovih licih je opaziti veselo pričakovanje. Gotovo so revčki zelo lačni in veselijo se, da bo za malico kaj dobrega. Ko se pa potem vračajo, se mi zdi, da hodijo s pogreba najboljšega prijatelja. Vsi so žalostni in tiste porcije držijo v rokah tako kot bi ne vedeli kaj z njimi početi. Tudi tisti, ki nosijo papir, so včasih veseli, včasih pa otožni. Če lahko kaj pomagam... Ne. Ne bi mogla pomagati! Že tako me nekateri vidijo ne v vodi, marveč v ponvi.

Zadnjič smo sklenile, da bomo tudi me organizirale sestanek vselej, kadar bo v podjetju kakšen sestanek. Zdržale smo dva dni, potem smo pa omagale. To je pa že preveč, saj se sestanki vrstijo drug za drugim tako hitro, kolikor hitro morejo priti ljudje iz ene sobe v drugo. In ta šviga švaga traja od šestih do dveh. Izmisli si bomo morale kakšno drugo igro. Gotovo pa to ne bo igra s planom, ker igra ne traja cel mesec... Zadnje dni je dirka.

KOLENDAR PRIREDITEV

KINO UNION:

- 20.—21. XI. »Marija Oktober« francoski film
- 22.—25. XI. »Helioni« ameriški barvni Cs
- 26.—30. XI. »Ljubimci iz Teruele« francoski barvni Cs
- 1.—2. XII. »Ulice se spominjajo« rumunjski film
- 3. XII. »Polnočna tišina« ameriški (kinoteka)
- 4.—7. XII. »Pesem o pisanem balonu«, avstrijski barvni Cs
- 8.—10. XII. »Ob zvokih bobnov« ruski barvni
- 11.—12. XII. »Tarzanova smrt« češki film

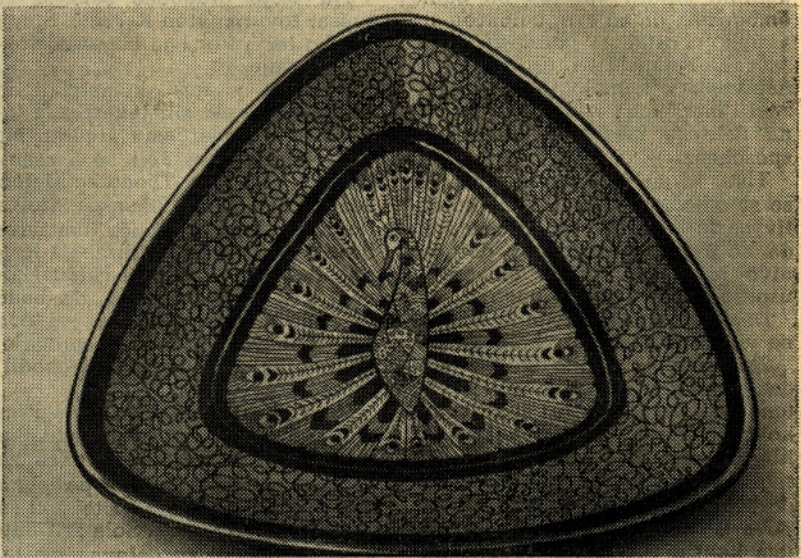
KINO METROPOL:

- 19.—22. XI. »Raztreseni profesor« ameriški film
- 23.—24. XI. »Sonce in senca« bolgarski film
- 25.—26. XI. »Partizanski dokumenti«, jugoslovanski film
- 27. XI.—1. XII. »Cartouche« italij.-franc. barvni Cs
- 2.—3. XII. »Sedem babic« ruski barvni
- 4.—5. XII. »Sin rdečega gusarja« ameriški barvni
- 6.—9. XII. »Bocaccio 70« franc.-italj. barvni



ZGORAJ: Obiskovalci se kaj radi ustavljajo pri dekletih, ki spretno rišejo ornamente na dekorativne predmete. (Foto LT)

SPODAJ: Zakaj teh pladnjev ni v trgovinah? sprašujejo potrošniki.



NEVSEČNOST

V 14. številki našega časnika smo zbrali nekaj podatkov o članih kolektiva in jih objavili pod naslovom PRESEŽNIKI. V sestavku smo uporabili tudi podatek, da ima najdalj vloženo prošnjo za stanovanje tovarišica Zofija Jager.

V zvezi s to navedbo nas je opozoril nek tovariš, da bi morali podatke pred objavo preveriti. Gre namreč, za osebo, ki je že umrla.

Podatek nismo preverili, ker bi ga morali preveriti v socialni službi. Tam smo ga namreč dobili.

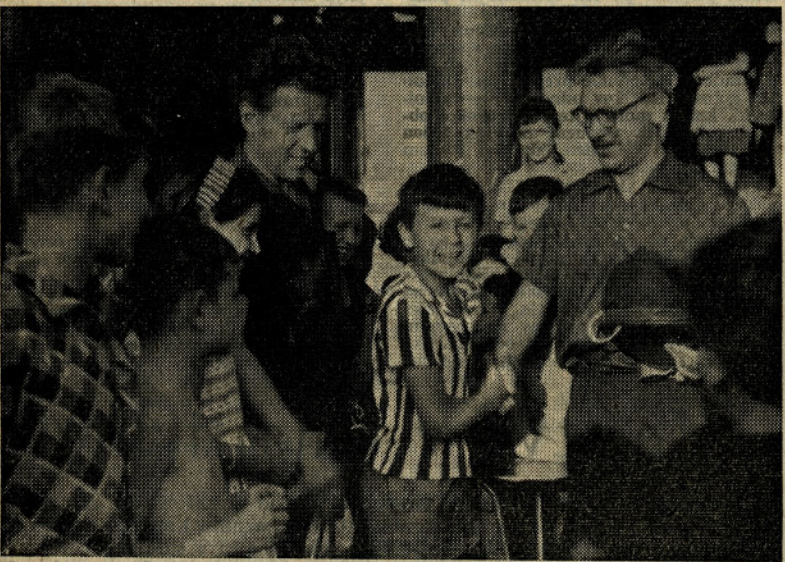
VEČ SODELOVANJA VEČ USPEHOV

Naša mladinska organizacija sodeluje z vrsto aktivov v naši republiki in izven nje. Navezali smo stike s tovarno »IMPOL« v Slovenski Bistrici.

Kolektiv tovarne »IMPOL« ima 1300 članov, od tega 143 mladincev. Iz tega vidimo, da so v kolektivu predvsem starejši člani. Tovarna »IMPOL« ni znana samo v naši državi, temveč se je plasirala s svojimi izdelki tudi na zunanjem tržišču. Izvažajo v evropske, ameriške in azijskoafriške države. Tovarna izdeluje aluminijaste konstrukcije, gondole za žičnice in izdelke po naročilu. Podjetje se srečuje s konstrukcijsko-tehnološkimi problemi in pomanjkanjem surovin za izdelavo.

Kako dela mladinska organizacija in s kakšnimi problemi se srečuje, o tem so razpravljali na redni letni konferenci 7. 11. 1964, katere so se udeležili trije člani našega TK ZMS. V poročilu organizacije je bilo prikazano delo aktivna. Mladina je razpravljala o kooptiranju in volitvah v samoupravne organe, o prehodu na skrajšani delovni čas, povezavi odnosov med družbeno političnimi organizacijami in o problemu štipendiranja. Iz diskusije je bilo razvidno, da je premajhna povezava med organizacijo ZK in mladinsko organizacijo. V referatu so bile nakazane smeri, ki jih bodo delo organizacije in vodstva. Razpravljali so tudi o mladih članih samoupravnih organov, ki morajo dobro poznati statut podjetja in pravilnike. Le takrat bodo lahko na zasledanjih znali oceniti trenutno situacijo, dajati pravilne predloge in sklepe.

Mladinska organizacija ne sme biti zaprta v ozek krog, ampak mora sodelovati z vsemi organizacijami v podjetju. Le s takšnim delom se bodo pokazali zaželeni uspehi organizacije. ZP



Srečanje mladih tekmovalcev z vodjo krožka in predsednikom društva LT »Emajl« Jožetom Zapuškem